

I

(Informacje)

KOMISJA

WYTYCZNE WSPÓLNOTY W SPRAWIE POMOCY PAŃSTWA W SEKTORZE ROLNYM I LEŚNYM
NA LATA 2007–2013

(2006/C 319/01)

I. WPROWADZENIE

(1) Artykuł 33 Traktatu określa cele wspólnej polityki rolnej. Przy opracowywaniu wspólnej polityki rolnej i szczególnych metod jej stosowania konieczne należy uwzględnić specyficzny charakter działalności rolniczej, wynikający z określonej struktury rolnictwa oraz ze strukturalnych i naturalnych różnic między różnymi regionami rolniczymi, potrzebę wprowadzenia właściwych stopniowych regulacji, a także fakt, że rolnictwo to sektor ściśle powiązany z całą gospodarką. Pomoc państwa może być uzasadniona wyłącznie w przypadku, gdy jest zgodna z celami tej polityki.

(2) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej oraz ustanawiające systemy wsparcia dla rolników⁽¹⁾ wprowadza zasadniczą zmianę w sposobie udzielania wsparcia wspólnotowego rolnikom. Rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)⁽²⁾ ustanawia ramy polityki dotyczącej rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007–2013, potwierdzając tym samym, że rozwój obszarów wiejskich to drugi filar wspólnej polityki rolnej. Artykuły 88 i 89 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 zawierają szczegółowe przepisy dotyczące pomocy państwa. Artykuł 5 stanowi, że wsparcie z EFRROW musi być zgodne z Traktatami wszelkimi aktami przyjętymi na jego mocy.

⁽¹⁾ Dz.U. L 270 z 21.10.2003, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1405/2006 (Dz.U. L 265 z 26.9.2006, str. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 277 z 21.10.2005, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1463/2006 (Dz.U. L 277 z 9.10.2006, str. 1).

(3) Zważywszy że skutki gospodarcze pomocy są takie same w przypadku, gdy jest ona częściowo finansowana przez Wspólnotę i przez samo państwo członkowskie, Komisja stoi na stanowisku, że jej polityka dotycząca kontroli pomocy państwa powinna być z zasady spójna ze wsparciem udzielanym w ramach wspólnej polityki rolnej i polityki odnoszącej się do rozwoju obszarów wiejskich.

(4) W piśmie z dnia 30 maja 2005 r. państwa członkowskie zostały poproszone o przedstawienie propozycji uproszczenia przepisów dotyczących pomocy państwa w sektorze rolnym. Wytyczne te konsultowano na posiedzeniach grupy roboczej ds. warunków konkurencji w rolnictwie na posiedzeniach w dniach 22. i 23. czerwca 2006 r. oraz w dniu 25 października 2006 r.

II. ZAKRES I DEFINICJE

(5) Niniejsze wytyczne mają zastosowanie do pomocy państwa przyznawanej dla działalności związanej z produkcją, przetwarzaniem lub wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu. Wytyczne te stosuje się do wszelkich form środków pomocy, w tym do środków pomocy finansowanych z opłat parafiskalnych z zastrzeżeniem, że środki te są objęte zakresem definicji pomocy państwa ustanowionej w art. 87 ust. 1 Traktatu. Wytycznych niniejszych nie stosuje się do pomocy państwa w sektorze rybołówstwa i akwakultury⁽³⁾. Rozdział VII zawiera przepisy dotyczące pomocy dla sektora leśnego, w tym pomocy na zalesianie użytków rolnych.

⁽³⁾ Pomoc państwa w sektorze rybołówstwa i akwakultury jest analizowana w ramach Wytycznych dotyczących analizy pomocy państwa dla sektora rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. C 229 z 14.9.2004, str. 5) oraz rozporządzenia Rady (WE) nr 2369/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2792/1999 ustanawiające szczegółowe zasady i uzgodnienia dotyczące pomocy strukturalnej Wspólnoty w sektorze rybołówstwa (Dz.U. L 358 z 31.12.2002, str. 49).

- (6) Do celów niniejszych wytycznych „produkty rolne” to produkty wymienione w załączniku I do Traktatu, produkty objęte kodami CN 4502, 4503 i 4504 (korek i artykuły z korka) oraz produkty mające imitować lub zastępować mleko i przetwory mleczne⁽⁴⁾, poza produktami objętymi zakresem rozporządzenia Rady (WE) nr 104/2000 z dnia 17 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku produktów rybołówstwa i akwakultury⁽⁵⁾.
- (7) Do celów niniejszych wytycznych, przetwarzanie produktów rolnych oznacza wszelkie czynności wykonywane na produkcji rolnym, w wyniku których powstaje produkt będący również produktem rolnym, z wyjątkiem wykonywanych w gospodarstwach czynności niezbędnych do przygotowania produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży. W związku z tym niniejsze wytyczne nie obejmują swym zakresem przetwarzania produktów rolnych objętych zakresem załącznika I do Traktatu, których ten załącznik nie zawiera.
- (8) Do celów niniejszych wytycznych „wprowadzanie do obrotu produktów rolnych” oznacza posiadanie lub wystawianie produktu w celu sprzedaży, oferowanie go na sprzedaż, dostawę lub każdy inny sposób wprowadzania produktu na rynek, z wyjątkiem jego pierwszej sprzedaży przez producenta surowców na rzecz podmiotów zajmujących się odsprzedają lub przetwórstwem i wszelkich czynności przygotowujących produkt do pierwszej sprzedaży; sprzedaż produktu przez producenta surowców konsumentowi końcowemu uznaje się za wprowadzanie produktów rolnych do obrotu, jeśli odbywa się to w wydzielonym do tego celu miejscu. Pomoc na reklamę produktów rolnych objęta jest zakresem niniejszych wytycznych, natomiast pomoc na reklamę produktów nie wymienionych w załączniku I objęta jest zakresem zasad horyzontalnych w sprawie pomocy państwa⁽⁶⁾.
- (9) Do celów niniejszych wytycznych „małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP)” to przedsiębiorstwa, których definicja znajduje się w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 70/2001 w sprawie zastosowania art. 87 i 88 traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw⁽⁷⁾.

⁽⁴⁾ Do celów niniejszych przepisów produkty mające imitować lub zastępować mleko i/lub przetwory mleczne to produkty, które można pomylić z mlekiem i/lub przetworami mlecznymi, lecz różniące się od takich produktów pod względem składu ze względu na zawartość tłuszczu i/lub białka nie pochodzącego z mleka, nawet jeżeli zawierają białko pochodzące z mleka („Produkty inne niż przetwory mleczne” określone w art. 3 ust. 2 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1898/87 w sprawie ochrony oznaczeń stosowanych w obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi (Dz.U. L 182 z 3.7.1987, str. 36.)).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 17 z 21.1.2000, str. 22. Rozporządzenie zmienione Aktem przystąpienia z 2033 r.

⁽⁶⁾ Wytyczne Komisji w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013 (Dz.U. C 54 z 4.3.2006, str. 13), rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33), rozporządzenie Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* (Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 30).

⁽⁷⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1857/2006 (Dz.U. L 358 z 16.12.2006, str. 3).

III. ZASADY OGÓLNE

- (10) Artykuł 36 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską stanowi, że postanowienia Traktatu dotyczące reguł konkurencji stosują się do produkcji rolnej i handlu produktami rolnymi jedynie w zakresie ustalonym przez Radę. W związku z tym, przeciwnie niż to ma miejsce w przypadku innych sektorów, mandat Komisji do kontroli i nadzoru nad pomocą państwa w sektorze rolnym nie wynika bezpośrednio z Traktatu, lecz z prawodawstwa przyjętego przez Radę na mocy art. 37 Traktatu, oraz podlega ewentualnym ograniczeniom ustanowionym przez Radę. Jednak w praktyce, wszystkie rozporządzenia ustanawiające wspólną organizację rynku przewidują stosowanie do produktów przepisów dotyczących pomocy państwa ustanowionych w art. 87, 88 i 89 Traktatu. Ponadto art. 88 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 wyraźnie stanowi, że art. 87, 88 i 89 Traktatumają zastosowanie do wsparcia udzielonego przez państwa członkowskie na rozwój obszarów wiejskich. Wynika z tego, że z zastrzeżeniem szczególnych ograniczeń czy odstępstw, postanowienia Traktatumają pełne zastosowanie do pomocy państwa przyznawanej w sektorze rolnym, z wyjątkiem pomocy specjalnie ukierunkowanej na ograniczoną ilość produktów, które nie są objęte wspólną organizacją rynku (patrz: ust. 21).
- (11) Chociaż art. 87, 88 i 89 są w pełni stosowane do sektorów objętych wspólną organizacją rynku, to ich stosowanie podlega przepisom ustanowionym w odpowiednich rozporządzeniach. Innymi słowy, powoływanie się przez państwa członkowskie na postanowienia art. 87, 88 i 89 uwarunkowane jest nadrzędnym znaczeniem przepisów rozporządzenia w sprawie organizacji rynku danego sektora⁽⁸⁾. Wynika z tego, że w żadnych okolicznościach Komisja nie może zatwierdzić pomocy, która jest niezgodna z przepisami regulującymi wspólną organizację rynku, lub która zakłócałaby prawidłowe funkcjonowanie wspólnego rynku.
- (12) Komisja nie zatwierdzi pomocy dla działalności związanej z wywozem, mianowicie pomocy związanej bezpośrednio z ilością wywożonych produktów, pomocy uwarunkowanej korzystaniem z towarów produkcji krajowej przed towarami przywozonymi, ani pomocy związanej z ustanowieniem i funkcjonowaniem sieci dystrybucyjnej lub wydatkami bieżącymi dotyczącymi prowadzenia działalności wywozowej w innych państwach członkowskich. Pomoc na pokrycie kosztów uczestnictwa w targach handlowych, bądź kosztów badań lub usług doradczych potrzebnych do wprowadzenia nowego produktu lub już istniejącego produktu na nowy rynek nie stanowi zwykle pomocy eksportowej.
- (13) W świetle szczególnych przepisów mających zastosowanie do pomocy żywnościowej udzielanej krajom trzecim, Komisja nie będzie zatwierdzała pomocy państwa na zakup

⁽⁸⁾ Orzeczenie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, sprawa 177/78, Pigs and Bacon Commission przeciwko McCarren [1979], Zb. Orz. 2161.

produktów rolnych we Wspólnocie, jeżeli ma ona mieć formę pomocy żywnościowej dla krajów trzecich.

- (14) Niniejsze wytyczne stosuje się z zastrzeżeniem szczególnych odstępstw, jakie mogą być ustanowione w traktatach lub prawodawstwie wspólnotowym.
- (15) Aby środek pomocy mógł zostać uznany za zgodny z regułami wspólnego rynku, musi zawierać element stymulujący lub musi wymagać współdziałania ze strony podmiotu korzystającego z pomocy. O ile prawodawstwo wspólnotowe i niniejsze wytyczne nie przewidują wyraźnie wyjątków, jednostronną pomoc państwa przeznaczoną na poprawę sytuacji finansowej producentów, która jednak w żaden sposób nie przyczynia się do rozwoju sektora, a szczególnie pomoc przyznana na podstawie ceny, ilości, jednostki produkcyjnej lub jednostki środków produkcji, uznaje się za pomoc z tytułu prowadzenia działalności, niezgodną ze wspólnym rynkiem. Ponadto pomoc tego rodzaju może kolidować z mechanizmem wspólnej organizacji rynków.
- (16) Z tych samych przyczyn, pomocy przyznawanej z mocą wsteczną na działalność, którą beneficjent już zdążył podjąć nie można uznać za zawierającą element zachęcający, lecz za pomoc z tytułu prowadzenia działalności, służącą jedynie odciążeniu finansowemu beneficjenta. Aby jak najbardziej uwydatnić zachęcające działanie pomocy, oraz dla łatwiejszego wykazania tego bodźca w zgłoszeniu, zasady kwalifikacji ustanowione przez państwa członkowskie powinny przewidzieć następujące etapy poprzedzające przyznanie pomocy:

Pomoc w ramach programu pomocy przyznawana jest wyłącznie w odniesieniu do działań podjętych lub usług świadczonych po ustanowieniu programu pomocy i uznaniu go przez Komisję za zgodny z Traktatem.

Jeżeli program pomocy stwarza automatyczne prawo do otrzymywania pomocy, nie wymagając dalszych działań na poziomie administracyjnym, to sama pomoc może zostać przyznana wyłącznie w odniesieniu do działań podjętych lub usług świadczonych po ustanowieniu programu pomocy i uznaniu go przez Komisję za zgodny z Traktatem.

Jeżeli program pomocy wymaga przedłożenia wniosku danemu właściwemu organowi, sama pomoc może zostać przyznana wyłącznie w odniesieniu do działań podjętych lub usług świadczonych po spełnieniu następujących warunków:

- program pomocy musiał zostać ustanowiony i uznany przez Komisję za zgodny z Traktatem;
- wniosek o przyznanie pomocy musiał zostać odpowiednio przedłożony właściwemu organowi;
- wniosek musiał zostać przyjęty przez dany właściwy organ w sposób, który zobowiązuje ten organ do przyznania pomocy, wyraźnie wskazując kwotę

pomocy, która ma zostać przyznana lub sposób obliczenia tej kwoty; właściwy organ może przyjąć taki wniosek wyłącznie w przypadku, gdy budżet przeznaczony na pomoc lub program pomocy nie został wykorzystany.

Pomoc indywidualna poza jakimkolwiek programem pomocy przyznawana jest wyłącznie w odniesieniu do podejmowanych działalności lub świadczonych usług po spełnieniu kryteriów określonych powyżej w lit. b) i c).

Wymogów tych nie stosuje się do systemów pomocy, które mają charakter płatności wyrównawczej.

- (17) Ze względu na podobieństwa między przedsiębiorstwami trudniącymi się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych a przedsiębiorstwami spoza sektora rolnego, np. z sektora przetwórstwa spożywczego, przepisy dotyczące pomocy państwa stosowane do przedsiębiorstw przetwarzających i wprowadzających na rynek produkty rolne należy zharmonizować z przepisami mającymi zastosowanie do przedsiębiorstw spoza sektora rolnego. Politykę taką należy stosować do pomocy państwa przyznawanej w dowolnym celu, na przykład do pomocy na cele inwestycyjne, ochronę środowiska czy wsparcie techniczne. W związku z tym, Komisja uwzględniła już przetwórstwo produktów rolnych i ich wprowadzanie do obrotu w:
- projekcie rozporządzenia w sprawie pomocy w ramach zasady *de minimis*, które ma zastąpić rozporządzenie Komisji (WE) nr 69/2001 w sprawie zastosowania art. 87 i 88 traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* ⁽⁹⁾;
 - rozporządzeniu (WE) nr 70/2001 zmienionym rozporządzeniem (WE) nr 1857/2006;
 - rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1628/2006 w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatów w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej ⁽¹⁰⁾.
- (18) W konsekwencji takiej harmonizacji z przepisami odnoszącymi się do przedsiębiorstw spoza sektora rolnego, duże przedsiębiorstwa mogą przestać kwalifikować się do niektórych rodzajów wsparcia, zwłaszcza wsparcia technicznego, takiego jak doradztwo. Wsparcie dla dużych przedsiębiorstw będzie się ograniczało w przyszłości do wsparcia *de minimis*.
- (19) W przypadku braku szczególnych przepisów w niniejszych wytycznych poprzez odniesienie do sektora rolnego jako przeciwstawnego produkcji podstawowej (rolnicy) lub przetwórstwu i wprowadzaniu do obrotu, pomoc na przetwarzanie produktów rolnych i ich wprowadzanie do obrotu uważa się za zgodną z postanowieniami art. 87 ust. 2 lub 3 Traktatu wyłącznie w przypadku, gdy uważa się ją również za zgodną z tymi postanowieniami, jeżeli jest przyznawana przedsiębiorstwom spoza sektora rolnego, na przykład z sektora transportu lub rybołówstwa.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 30.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 302 z 1.11.2006, str. 29.

- (20) Ponieważ ocena pomocy przeznaczonej dla regionów o niekorzystnych warunkach gospodarowania w rozumieniu art. 36 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 wymaga uwzględnienia bardzo specyficznych warunków podstawowej produkcji rolnej, wytycznych Komisji w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007-2013⁽¹¹⁾ nie stosuje się do produkcji podstawowej. Jednak w zakresie określonym w niniejszych wytycznych, stosuje się je do przetwórstwa produktów rolnych i wprowadzania ich do obrotu.
- (21) Jak już wyżej wspomniano, niektóre rodzaje produktów rolnych objętych zakresem załącznika I do Traktatu nie są jeszcze objęte wspólną organizacją rynku, w szczególności ziemniaki, inne niż te przeznaczone na skrobię, mięso końskie, kawa i ocet wytwarzany z alkoholu oraz korek. Wobec braku wspólnej organizacji rynku do pomocy specjalnie ukierunkowanej na te produkty nadal stosuje się przepisy art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 z dnia 24 lipca 2006 r. dotyczącego stosowania niektórych reguł konkurencji w odniesieniu do produkcji rolnej i handlu produktami rolnymi⁽¹²⁾. Artykuł 3 stanowi, że pomoc taka podlega wyłącznie przepisom art. 88 ust. 1 oraz pierwszego zdania art. 88 ust. 3. W związku z tym, państwa członkowskie są zobowiązane na tyle wcześniej informować Komisję o planach przyznania lub zmiany pomocy, aby umożliwić jej przedstawienie uwag. Komisja ze swej strony nie może sprzeciwić się przyznaniu takiej pomocy podejmując ostateczną decyzję odmowną. Oceniając taką pomoc, Komisja uwzględni brak wspólnej organizacji rynku na poziomie Wspólnoty, a także będzie miała na uwadze fakt, że rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 ustanowiło zasadę, iż wsparcia wspólnotowego udziela się zazwyczaj w formie pomocy niezwiązanej z wielkością produkcji określonych produktów czy produkcji bieżącej. Konieczne należy również mieć na uwadze, że niektóre organizacje rynków nie przewidują wewnętrznego wsparcia ze strony Wspólnoty. Z zastrzeżeniem, że krajowe programy pomocy stosują się do wspomnianej zasady ustanowionej na mocy rozporządzenia (WE) nr 1782/2003, Komisja nie będzie zgłaszała uwag nawet w przypadku, gdy na dane środki będzie się składała pomoc z tytułu prowadzenia działalności, która normalnie byłaby zakazana. Formułując uwagi Komisja uwzględni również ryzyko przyznania wsparcia w odniesieniu do produktu, który nie podlega wspólnej organizacji rynku, a które byłoby z korzyścią dla produkcji wyrobu objętego taką organizacją. Sytuacja taka dotyczy zwłaszcza sektora ziemniaków. W przypadku gdy państwo członkowskie nie zastosuje się do uwag i zaleceń Komisji, zastrzega ona sobie prawo odwołania się do art. 226 Traktatu.
- (22) Artykuł 6 Traktatu stanowi, że „przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Wspólnoty, o których mowa w artykule 3, w szczególności w celu wspierania stałego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska naturalnego.” Działania, o których mowa w art. 3, dotyczą zarówno polityki rolnej, jak i polityki konkurencji. Dlatego też szczególną uwagę w przyszłych zgłoszeniach pomocy państwa trzeba zwrócić na zagadnienia związane ze środowiskiem, nawet w przypadku, gdy programy pomocy nie dotyczą tych zagadnień w szczególny sposób. Na przykład w przypadku programu pomocy na inwestycje, których celem jest zwiększenie produkcji, oraz które wiążą się z większym wykorzystaniem ograniczonych zasobów lub z większym zanieczyszczeniem, konieczne będzie wykazanie, że dany program nie będzie skutkował naruszeniem prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego ochrony środowiska, ani w żaden inny sposób nie doprowadzi do powstania szkód w środowisku. Wszystkie zgłoszenia dotyczące pomocy państwa powinny w przyszłości zawierać ocenę przewidywanego oddziaływania działalności objętej pomocą na środowisko. W wielu przypadkach będzie się to wiązało jedynie z potwierdzeniem braku przewidywań co do oddziaływania na środowisko. Komisja zastrzega sobie prawo do zażądania dodatkowych informacji, podjęcia działań i wezwania do przestrzegania warunków, jakie uzna za konieczne do zapewnienia odpowiedniej ochrony środowiska.
- (23) W poszczególnych przypadkach Komisja będzie dokonywała oceny środków pomocy, których nie obejmują niniejsze wytyczne, uwzględniając przy tym zasady określone w art. 87, 88 i 89 Traktatu oraz wspólną politykę rolną i politykę Wspólnoty w odniesieniu do rozwoju obszarów wiejskich. Państwa członkowskie proponujące wsparcie sektora rolnego, które nie podlega niniejszym wytycznym, zobowiązane będą przedstawić ocenę gospodarczą dotyczącą pozytywnego wpływu danego środka na rozwój sektora rolnego, oraz niebezpieczeństwa zakłócenia konkurencji przez ten środek. Komisja zatwierdzi wyłącznie środki, których pozytywny wkład do rozwoju sektora będzie wyraźnie przeważał nad niebezpieczeństwem zakłócenia konkurencji.
- (24) W przypadku braku innych wskazań, wszystkie stawki pomocy w niniejszych wytycznych odnoszą się do ogólnej kwoty wsparcia, wyrażonej w formie wartości procentowej kwalifikujących się wydatków (ekwiwalentów dotacji brutto).

IV. ŚRODKI ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

- (25) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 określa szereg środków wspierających rozwój obszarów wiejskich. W niniejszym rozdziale wytycznych określono przepisy dotyczące pomocy państwa na rzecz takich środków i niektórych innych działań ściśle związanych z rozwojem obszarów wiejskich.
- (26) W celu zapewnienia spójności pomiędzy środkami rozwoju obszarów wiejskich przeznaczonymi na współfinansowanie w ramach wprowadzonych przez państwa członkowskie programów rozwoju obszarów wiejskich oraz środkami rozwoju obszarów wiejskich finansowanymi z pomocy państwa, do każdego zgłoszenia dotyczącego pomocy na inwestycje (rozdziały IV A i B), pomocy ukierunkowanej na ochronę środowiska i dobrotan zwierząt (rozdział IV C), pomocy na zrehabilitowanie utrudnień w niektórych obszarach (rozdział IV D), pomocy na dostosowanie do norm (rozdział IV E) oraz pomocy na rozpoczęcie działalności przez młodych rolników (rozdział IV F) musi zostać dołączona dokumentacja wskazująca adekwatność i spójność środka pomocy państwa z danymi programami rozwoju obszarów wiejskich. Pomoc państwa niespójna

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 54 z 4.3.2006, str. 13.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 214 z 4.8.2006, str. 7.

z danym programem rozwoju obszarów wiejskich, a zwłaszcza pomoc państwa prowadząca do zwiększenia produkcji, dla której nie można znaleźć normalne rynki zbytu, nie zostanie zatwierdzona.

IV.A. Pomoc na inwestycje w gospodarstwach rolnych

(27) Niniejszy podrozdział stosuje się do inwestycji związanych z produkcją podstawową produktów objętych zakresem załącznika I do Traktatu. Nie ma on zastosowania do inwestycji w gospodarstwie rolnym ukierunkowanych na przetwarzanie takich produktów lub wprowadzanie ich do obrotu.

IV.A.1. Analiza

(28) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:

- a) w celu dokonania restrukturyzacji, rozwoju fizycznych możliwości i wspierania innowacji, art. 26 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 przewiduje wsparcie z tytułu inwestycji materialnych i/lub niematerialnych, które poprawiają ogólne wyniki gospodarstwa rolnego;
- b) zgodnie z art. 26 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, w przypadku inwestycji dokonywanych w celu dostosowania do norm wspólnotowych, wsparcia można udzielić jedynie na inwestycje, których celem jest dostosowanie do nowo wprowadzonych norm wspólnotowych. W takim przypadku, w celu spełnienia tej normy można przyznać okres karencji, nieprzekraczający 36 miesięcy od dnia, od którego dana norma staje się obowiązująca dla gospodarstwa rolnego. W przypadku młodych rolników otrzymujących wsparcie na podjęcie działalności, można udzielić wsparcia na inwestycje mające na celu spełnienie obowiązujących norm wspólnotowych, jeżeli zostały one uwzględnione w planie biznesowym, o którym mowa w art. 22 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005. Okres karencji, w ciągu którego konieczne jest spełnienie norm, nie może przekroczyć 36 miesięcy od daty podjęcia działalności;
- c) art. 88 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 zakazuje pomocy państwa na modernizację gospodarstw rolnych, która przekracza wartości procentowe określone w załączniku do tego rozporządzenia, wynoszące odpowiednio:
 - i) 60 % kwoty kwalifikującej się inwestycji dokonywanej przez innych rolników na obszarach, o których mowa w art. 36 lit. a) ppkt (i), (ii) oraz (iii) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005;
 - ii) 50 % kwoty kwalifikującej się inwestycji dokonywanej przez innych rolników na obszarach, o których mowa w art. 36 lit. a) ppkt (i), (ii) oraz (iii) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005;
 - iii) 50 % kwoty kwalifikującej się inwestycji dokonywanej przez młodych rolników na innych obszarach,

- iv) 40 % kwoty kwalifikującej się inwestycji dokonywanej przez innych rolników na innych obszarach
- v) 75 % kwoty kwalifikującej się inwestycji dokonywanej w regionach peryferyjnych oraz na mniejszych wyspach Morza Egejskiego w rozumieniu rozporządzenia Rady (EWG) nr 2019/93 z dnia 19 lipca 1993 r. wprowadzającym szczególne środki dla mniejszych wysp Morza Egejskiego dotyczące niektórych produktów rolnych ⁽¹³⁾;
- vi) 75 % kwoty kwalifikującej się inwestycji dokonywanej w państwie członkowskim, które przystąpiło do Wspólnoty w dniu 1 maja 2004 r. i 1 stycznia 2007 r., w związku z wprowadzeniem w życie dyrektywy Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego ⁽¹⁴⁾ w terminie co najwyżej czterech lat od daty przystąpienia zgodnie z art. 3 ust. 2 i art. 5 ust. 1 tej dyrektywy;
- d) zakaz ustanowiony w art. 88 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 nie ma zastosowania do pomocy na inwestycje podejmowane w głównej mierze w interesie publicznym oraz związane z ochroną tradycyjnych krajobrazów kształtowanych przez działalność rolniczą i leśną lub z przenoszeniem budynków gospodarstw rolnych, z ochroną i poprawą środowiska naturalnego, z poprawą warunków higienicznych żywego inwentarza i dobrostanu zwierząt oraz warunków bezpieczeństwa w miejscu pracy;
- e) w przypadku gdy konieczność zmiany lokalizacji podyktowana jest wywłaszczeniem, które zgodnie z ustawodawstwem danego państwa członkowskiego daje prawo do uzyskania odszkodowania, wypłata takiego odszkodowania będzie powszechnie uznawana za pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu;
- f) państwa członkowskie, które opóźniają wdrożenie obowiązujących norm wspólnotowych nieprzestrzegając terminu przewidzianego w prawodawstwie wspólnotowym, mogą przez takie opóźnienie zapewnić swoim rolnikom przewagę nad rolnikami z państw członkowskich zapewniających zgodność z nowymi normami w terminie, jaki prawodawstwo wspólnotowe przewiduje na ich wdrożenie. Ryzyko takich zakłóceń konkurencji nie powinno wzrosnąć w przypadku przyznania wysokiej pomocy państwa rolnikom, którzy ponoszą koszty dostosowania do nowych norm w terminie późniejszym niż ten przewidziany w prawodawstwie wspólnotowym. Jednak przy ustalaniu, jaka powinna być intensywność odpowiedniej pomocy na inwestycje związane z dostosowaniem do nowo wprowadzonych norm należy również uwzględnić fakt, że rolnik ponosi koszty ich realizacji bez możliwości zwiększenia zysków. Dlatego też najbardziej intensywną pomoc na inwestycje związane z wprowadzeniem nowych norm należy zarezerwować dla inwestycji zrealizowanych w terminie przewidzianym przez prawodawstwo wspólnotowe. Pomoc na inwestycje realizowane po upływie terminu powinna być mniej intensywna. Intensywność pomocy powinna odzwierciedlać czas zwłoki, a w niektórych przypadkach powinna zostać zredukowana do zera;

⁽¹³⁾ Dz.U. L 184 z 27.7.1993, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1782/2003 (Dz.U. L 270 z 21.10.2003, str. 1).

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

- g) jeśli chodzi o wdrażanie dyrektywy Rady 91/676/EWG, należy uwzględnić szczególne problemy i potrzeby państw członkowskich, które przystąpiły do Wspólnoty w dniu 1 maja 2004 r. i 1 stycznia 2007 r.;
- h) małe i średnie przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość skorzystania z pomocy państwa na zakup używanego sprzętu, ponieważ niższe koszty takiego sprzętu mogą stanowić pierwszy krok w kierunku modernizacji, zwłaszcza w przypadku gospodarstw rolnych rozpoczynających działalność od bardzo niskich norm technicznych i dysponujących niskim kapitałem. Duże przedsiębiorstwa powinny otrzymywać pomoc inwestycyjną wyłącznie na zakup nowego sprzętu.

IV.A.2. Polityka w zakresie pomocy inwestycyjnej dla gospodarstw rolnych

- (29) Pomoc na inwestycje w gospodarstwach rolnych uznaje się za zgodną z postanowieniami art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia wszystkie warunki ustanowione w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1857/2006. Bez uszczerbku dla przepisów art. 4 ust. 7 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 1857/2006 pomoc może zostać przyznana w takiej samej wysokości i na tych samych warunkach, jak te określone w przedmiotowym artykule 4 również w odniesieniu do określonych produktów rolnych oraz na prace drenażowe lub na zakup sprzętu irygacyjnego oraz na prace irygacyjne, które nie powodują zmniejszenia zużycia wody o 25 %. Maksymalna kwota pomocy ustanowiona w art. 4 ust. 9 rozporządzenia nr 1857/2006 nie ma zastosowania.
- (30) Pomoc na ochronę tradycyjnych krajobrazów i budynków uznaje się za zgodną z postanowieniami art. 87 ust. 3 lit. c) lub d) Traktatu, jeżeli spełnia wszystkie warunki ustanowione w [art. 5 rozporządzenia o wyłączeniu grupowym zastępującego rozporządzenie (WE) nr 1/2004]. Jednak limit 10 000 EUR ustanowiony w [art. 5 ust. 2 rozporządzenia o wyłączeniu grupowym zastępującego rozporządzenie nr 1/2004] może zostać przekroczony w stosownie uzasadnionych przypadkach.
- (31) Pomoc na przeniesienie budynków gospodarstw rolnych uznaje się za zgodną z postanowieniami art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia wszystkie warunki ustanowione w [art. 6 rozporządzenia o wyłączeniu grupowym zastępującego rozporządzenie (WE) nr 1/2004].
- (32) Pomoc na inwestycje skutkujące dodatkowymi kosztami związanymi z ochroną i poprawą środowiska naturalnego, z poprawą warunków higienicznych żywego inwentarza i dobrostanu zwierząt uznaje się za zgodną z postanowieniami art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia wszystkie warunki ustanowione w [art. 4 ust. 2 lit. e) rozporządzenia o wyłączeniu grupowym zastępującego rozporządzenie nr 1/2004]. W przypadku nakładów inwestycyjnych dokonanych po terminie dostosowania do nowo wprowadzonych norm, ustanowionym w [art. 2 ust. 10 rozporządzenia o wyłączeniu grupowym zastępującego rozporządzenie nr 1/2004], maksymalna intensywność pomocy wynosi:
- a) 50 % inwestycji kwalifikowanych na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania lub na obszarach, o których mowa w art. 36 lit. a) ppkt (i), (ii) oraz (iii) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, oraz 40 % inwestycji kwalifikowanych na innych obszarach,
- w przypadku wydatków poniesionych w okresie trzech lat po upływie terminu, w którym inwestycja powinna zostać dokonana zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym;
- b) maksymalna intensywność pomocy, o której mowa w pkt a) w wysokości 50 % i odpowiednio 40 % podlega redukcji do 25 % i odpowiednio 20 % w przypadku wydatków poniesionych w czwartym roku po upływie terminu, w którym inwestycja powinna zostać dokonana zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym, oraz do 12,5 % i 10 % w przypadku wydatków poniesionych w piątym roku. Nie zezwala się na pomoc na rzecz wydatków poniesionych po piątym roku.
- (33) Pomoc w wysokości 75 % dodatkowych kosztów inwestycji dokonywanych w państwach członkowskich, które przystąpiły do Wspólnoty w dniu 1 maja 2004 r. oraz 1 stycznia 2007 r., w związku z wprowadzeniem w życie dyrektywy Rady 91/676/EWG uznaje się za zgodną z postanowieniami art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu odpowiednio do dnia 31 grudnia 2008 r. i dnia 31 grudnia 2010 r. Intensywność pomocy w tym przypadku musi być ograniczona do dodatkowych niezbędnych kosztów kwalifikowanych i nie może być stosowana w odniesieniu do inwestycji, które skutkują wzrostem zdolności produkcyjnych. Komisja zwróci szczególną uwagę na weryfikację zgodności środków pomocy proponowanych w programach działań opracowywanych stosownie do dyrektywy 91/676/EWG.
- (34) Pomoc w wysokości 50 % na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania lub na obszarach, o których mowa w art. 36 lit. a) ppkt (i), (ii) oraz (iii) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, oraz 40 % inwestycji kwalifikowanych na innych obszarach, na pokrycie dodatkowych kosztów inwestycji w związku z wdrożeniem dyrektywy 91/676/EWG, uznaje się za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu ile obszary te kwalifikują się do wsparcia na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1698/2005. Intensywność pomocy w tym przypadku musi być ograniczona do dodatkowych niezbędnych kosztów kwalifikowanych i nie może być stosowana w odniesieniu do inwestycji, które skutkują wzrostem zdolności produkcyjnych. Komisja zwróci szczególną uwagę na weryfikację zgodności środków pomocy proponowanych w programach działań opracowywanych stosownie do dyrektywy 91/676/EWG. Środki pomocy na wdrożenie dyrektywy 91/676/EWG, uznane przez Komisję za zgodne z Traktatem przed dniem wejścia w życie niniejszych wytycznych, mogą być nadal stosowane do dnia 31 grudnia 2008 r., według stawek pomocy zatwierdzonych przez Komisję.
- (35) Pomoc na inwestycje dokonywane w celu dostosowania do obowiązujących norm wspólnotowych lub krajowych jest niedopuszczalna. Jednak pomoc inwestycyjną przyznawaną młodym rolnikom na dostosowanie obowiązujących norm wspólnotowych lub krajowych uznaje się za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli jest ona uwzględniona w planie biznesowym, o którym mowa w art. 22 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005. Dopuszczalna stawka takiej pomocy może sięgać 60 % kwoty kwalifikującej się inwestycji dokonywanej przez młodych rolników na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania lub na obszarach, o których mowa w art. 36 lit. a) ppkt (i),

(ii) oraz (iii) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, oraz 50 % kwoty kwalifikującej się inwestycji dokonywanej przez młodych rolników na innych obszarach. Pomoc musi ograniczać się do dodatkowych kosztów związanych z wdrożeniem normy, poniesionych nie później niż w terminie 36 miesięcy od daty podjęcia działalności.

- (36) Do zgłoszeń dotyczących pomocy inwestycyjnej w gospodarstwach rolnych należy dołączyć dokumentację wskazującą, że wsparcie jest ukierunkowane na wyraźnie określone cele, które odzwierciedlają stwierdzone potrzeby strukturalne i terytorialne oraz niekorzystne czynniki strukturalne.
- (37) Jeżeli wspólna organizacja rynków, łącznie z systemami wsparcia bezpośredniego, finansowanymi przez Europejski Fundusz Gwarancji Rolnej (EFGR), wprowadza ograniczenia produkcji lub limity wsparcia wspólnotowego na poziomie indywidualnych rolników, gospodarstw lub zakładów przetwórstwa, wówczas żadna inwestycja, która zwiększałaby produkcję ponad te ograniczenia i limity nie uzyska wsparcia w ramach pomocy państwa.
- (38) Zasady określone w niniejszej sekcji Komisja będzie stosowała przez analogię do inwestycji w podstawową produkcję rolną, które nie są dokonywane przez rolników, a są to na przykład inwestycje na zakup sprzętu do wspólnego użytku przez grupę producentów.
- (39) Komisja nie uzna za zgodną z Traktatem pomoc na zakup używanego sprzętu, jeżeli pomoc taka jest przyznawana dużym przedsiębiorstwom.

IV.B. Pomoc na inwestycje związane z przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych

- (40) Niniejszy podrozdział stosuje się do pomocy na inwestycje związane z przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych.

IV.B.1. Analiza

- (41) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:
- a) należy utrzymać stawki pomocy określone w rozporządzeniu (WE) nr 1698/2005, przyznawanej z tytułu wsparcia inwestycyjnego małych i średnich przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem produktów rolnych i ich wprowadzaniem do obrotu;
- b) rozporządzenie (WE) nr 1698/2005 wyklucza ze wsparcia wspólnotowego inwestycje dokonywane przez niektóre duże przedsiębiorstwa zajmujące się przetwarzaniem produktów rolnych i wprowadzaniem ich do obrotu. Jednak ze względu na podobieństwa między przedsiębiorstwami trudniącymi się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych a przedsiębiorstwami spoza sektora rolnego, np. z sektora przetwórstwa spożywczego, uzasadnione wydaje się zezwolenie na pomoc państwa dla takich przedsiębiorstw przetwarzających i wprowadzających na rynek produkty rolne w kwocie sięgającej maksymalnych stawek pomocy zatwierdzonych przez Komisję w odniesieniu do przedsiębiorstw o takiej samej wielkości spoza sektora rolnego;
- c) art. 28 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 wprowadził specjalne maksymalne stawki wsparcia z tytułu pomocy inwestycyjnej przyznawanej

przedsiębiorstwom, które nie są objęte przepisami art. 2 ust. 1 zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącego definicji mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw⁽¹⁵⁾, zatrudniających mniej niż 750 pracowników i/lub posiadających obrót nieprzekraczający 200 mln EUR. W kontekście przepisów dotyczących pomocy państwa mających zastosowanie do działalności nierolniczej przedsiębiorstwa takie uważa się za duże. W celu uniknięcia niepewności związanej z zastosowaniem właściwej stawki pomocy, konieczne wydają się wyraźne wytyczne w zakresie stosowania przepisów dotyczących pomocy państwa do tej grupy przedsiębiorstw „pośrednich”. W szczególności należy ustanowić, że wszystkie pozostałe warunki zalecenia 2003/361/WE stosuje się do określania takich przedsiębiorstw „pośrednich”, zwłaszcza do ustalenia, czy spełniają one kryterium niezależności oraz do obliczania ich obrotu. Dla przedsiębiorstw „pośrednich” zatrudniających mniej niż 750 pracowników i/lub posiadających obrót nieprzekraczający 200 mln EUR należy również zastrzec specjalne maksymalne stawki wsparcia;

- d) pomoc przeznaczoną na wspieranie rozszerzenia działalności podstawowych producentów (rolników) na inne rodzaje działalności związanej z przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych objętych zakresem załącznika I do Traktatu należy traktować dokładnie tak samo, jak pomoc przyznawaną przedsiębiorstwom zajmującym się przetwarzaniem produktów rolnych i ich wprowadzaniem do obrotu, które są niezależne od producentów podstawowych. Na przykład takie same przepisy powinny mieć zastosowanie do pomocy inwestycyjnej dla ubojni, bez względu na to, czy dany obiekt jest zlokalizowany na terenie gospodarstwa rolnego czy gdzie indziej;
- e) chociaż pomoc przyznawana na wspieranie rozszerzenia działalności producentów surowców (rolników) na inne rodzaje działalności niezwiązanej z produkcją, przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych objętych zakresem załącznika I do Traktatu, takiej jak agroturystyka, działalność rzemieślnicza, czy akwakultura, może wchodzić w zakres rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 w sprawie rozwoju obszarów wiejskich, to niniejsze wytyczne jej nie dotyczą. W związku z tym, pomoc taka będzie nadal oceniana według normalnych zasad, jakie Komisja stosuje do oceny pomocy poza sektorem rolnym, w szczególności według zasady *de minimis*, zasad dotyczących pomocy dla małych i średnich przedsiębiorstw, wytycznych Komisji w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007-2013, wielosektorowych ram w sprawie pomocy regionalnej dla dużych projektów inwestycyjnych⁽¹⁶⁾ oraz, w stosownych przypadkach, na podstawie wytycznych w sprawie badania pomocy państwa w sektorze rybołówstwa i akwakultury⁽¹⁷⁾;
- f) małe i średnie przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość skorzystania z pomocy państwa na zakup używanego sprzętu, ponieważ niższe koszty takiego sprzętu mogą stanowić pierwszy krok w kierunku modernizacji, zwłaszcza w przypadku gospodarstw

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, str. 36.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 70 z 19.3.2002, str. 8.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 229 z 14.9.2004, str. 5.

rolnych rozpoczynających działalność od bardzo niskich norm technicznych i dysponujących niskim kapitałem. Duże przedsiębiorstwa powinny otrzymywać pomoc inwestycyjną wyłącznie na zakup nowego sprzętu.

IV.B.2. Polityka w zakresie pomocy dla przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych

(42) Pomoc na inwestycje dla przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem produktów rolnych i ich wprowadzaniem do obrotu uznaje się za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. a) lub c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki jednego z poniższych przepisów:

- a) art. 4 rozporządzenia (WE) nr 70/2001;
- b) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1628/2006;
- c) wytyczne Komisji w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013. W tym przypadku maksymalną intensywność pomocy przyznanej na podstawie tych wytycznych można zwiększyć do:
 - (i) 50 % wartości inwestycji kwalifikującej się do objęcia pomocą w regionach kwalifikujących się do pomocy na mocy art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu, oraz 40 % wartości inwestycji kwalifikującej się do objęcia pomocą w innych regionach kwalifikujących się do pomocy regionalnej zgodnie z mapą pomocy regionalnej zatwierdzoną dla danego państwa członkowskiego na lata 2007-2013, jeżeli beneficjent zalicza się do kategorii małych lub średnich przedsiębiorstw;
 - (ii) 25 % wartości inwestycji kwalifikującej się do objęcia pomocą w regionach kwalifikujących się do pomocy na mocy art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu, oraz 20 % wartości inwestycji kwalifikującej się do objęcia pomocą w innych regionach kwalifikujących się do pomocy regionalnej zgodnie z mapą pomocy regionalnej zatwierdzoną dla państw członkowskich na lata 2007-2013, jeżeli beneficjent zatrudnia mniej niż 750 osób, a jego obroty wynoszą mniej niż 200 mln EUR i pod warunkiem, że spełnia on wszystkie pozostałe warunki zalecenia Komisji 2003/361/WE.
- d) w regionach niekwalifikujących się do pomocy regionalnej w odniesieniu do przedsiębiorstw, które nie należą do kategorii małych i średnich przedsiębiorstw, ale zatrudniają mniej niż 750 pracowników i/lub których obrót wynosi mniej niż 200 mln EUR, pod warunkiem, że taki beneficjent spełnia wszystkie inne warunki określone w zaleceniu 2003/361/WE, pomoc w wysokości do 20 % inwestycji kwalifikowanych, wymienionych w wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013, oraz spełniająca odpowiednie warunki tych wytycznych.

(43) W przypadku braku innych wskazań w niniejszych wytycznych, na przykład dotyczących pomocy związanej z ochroną środowiska, Komisja zatwierdzi wyłącznie pomoc na inwestycje z przeznaczeniem dla przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem i obrotem produktami rolnymi i zatrudniających 750 i więcej pracowników,

których obrót wynosi 200 mln EUR i więcej, jeżeli spełniają wszystkie warunki określone w wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007-2013, do maksymalnej kwoty określonej w planie pomocy regionalnej zatwierdzonym dla zainteresowanych państw członkowskich na okres 2007-2013 w regionach kwalifikujących się do pomocy regionalnej. Pomoc inwestycyjna niespełniająca tych warunków zostanie uznana za niezgodną z Traktatem. Nie przyznaje się pomocy na działalność polegającą na przetwarzaniu i wprowadzaniu do obrotu produktów imitujących lub zastępujących mleko i przetwory mleczne.

- (44) Komisja nie uzna za zgodną z Traktatem pomocy na zakup używanego sprzętu, jedynie jeżeli pomoc taka jest przyznawana małym i średnim przedsiębiorstwom.
- (45) Pomoc na inwestycje, których wydatki kwalifikowane przekraczają 25 mln EUR lub w przypadku których rzeczywista kwota pomocy przekracza 12 mln EUR musi szczególnie zostać zgłoszona Komisji zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu.
- (46) Do zgłoszeń dotyczących pomocy inwestycyjnej w gospodarstwach rolnych należy dołączyć dokumentację wskazującą, że wsparcie jest ukierunkowane na wyraźnie określone cele, które odzwierciedlają stwierdzone potrzeby strukturalne i terytorialne oraz niekorzystne czynniki strukturalne.
- (47) Jeżeli wspólna organizacja rynków, łącznie z systemami wsparcia bezpośredniego, finansowanymi przez Europejski Fundusz Gwarancji Rolnej (EFGR), wprowadza ograniczenia produkcji lub limity wsparcia wspólnotowego na poziomie indywidualnych rolników, gospodarstw lub zakładów przetwórstwa, wówczas żadna inwestycja, która zwiększałaby produkcję ponad te ograniczenia i limity nie uzyska wsparcia w ramach pomocy państwa.

IV.C. Pomoc ukierunkowana na ochronę środowiska i dobrostan zwierząt

(48) W przypadku braku innych wyraźnych wskazań, niniejszy podrozdział stosuje się wyłącznie do pomocy przyznawanej producentom podstawowym (rolnikom).

IV.C.1. Zasady ogólne

- (49) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:
 - a) zgodnie z art. 174 Traktatu polityka wspólnotowa w dziedzinie środowiska naturalnego stawia sobie za cel wysoki poziom ochrony, z uwzględnieniem różnorodności sytuacji w różnych regionach Wspólnoty. Opiera się na zasadzie ostrożności oraz na zasadach działania zapobiegawczego, naprawiania szkody w pierwszym rzędzie u źródła i na zasadzie „zanieczyszczający płaci”;
 - b) wszystkie systemy pomocy na ochronę środowiska w sektorze rolnym powinny być zgodne z ogólnymi celami polityki wspólnotowej w dziedzinie ochrony środowiska. Za zgodne ze wspólnym interesem nie można uznać zwłaszcza systemów, które nie przywiązują wystarczającej wagi do eliminowania zanieczy-

szczeń u źródła lub do prawidłowego stosowania zasady „zanieczyszczający płaci”, w związku z czym Komisja nie może ich zatwierdzić;

- c) od czasu przyjęcia w 1999 r. wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym⁽¹⁸⁾, wspólnotowa polityka dotycząca pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego znacznie się zmieniła, na przykład w zakresie dotyczącym pomocy z tytułu prowadzenia działalności, czy pomocy ukierunkowanej na odnawialną energię. Przepisy określone w 1999 r. w wytycznych w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym są obecnie po części ściślejsze niż te stosowane do innych sektorów. W celu uniknięcia dyskryminacji oraz umożliwienia państwom członkowskim wdrożenia polityki w dziedzinie ochrony środowiska we wszystkich sektorach, Komisja przy różnych okazjach stosowała do sektora rolnego zasady opracowane dla innych sektorów. W związku z tym wytyczne Wspólnoty w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska⁽¹⁹⁾ powinny być w przyszłości stosowane również w odniesieniu do sektora rolnego, jednak z wykluczeniem różnych środków, które są typowe dla sektora rolnego, takich jak na przykład wsparcie rolnośrodowiskowe;
- d) przepisy art. 3 i 4 rozporządzenia (WE) nr 1782/2003 zobowiązują rolników do przestrzegania niektórych wymogów podstawowych w zakresie zarządzania. Art. 5 nakłada obowiązek utrzymywania wszystkich gruntów rolnych w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska. Na podstawie wytycznych określonych w niniejszym rozdziale, pomocy państwa nie należy przyznawać rolnikom, którzy nie spełniają tych warunków; nie należy jej również przyznawać za zwykłe przestrzeganie tych warunków, o ile nie przewiduje tego wyraźnie rozporządzenie (WE) nr 1698/2005, zwłaszcza w zakresie dotyczącym płatności dla obszarów Natura 2000;
- e) pomoc na inwestycje w dziedzinie podstawowej produkcji będzie poddawana ocenie według ogólnych zasad określonych wyżej w rozdziale IV.A.

IV.C.2. Pomoc na zobowiązania rolnośrodowiskowe i z tytułu dobrostanu zwierząt

IV.C.2.A. Analiza

- (50) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:
- a) rozporządzenie (WE) nr 1698/2005, w szczególności jego art. 39 i 40, określa ramy wsparcia wspólnotowego na rzecz metod produkcji rolnej ukierunkowanych na ochronę środowiska i terenów wiejskich, oraz ramy płatności z tytułu dobrostanu zwierząt. Dodatkowe warunki i specyfikacje ustanowiono w przepisach wykonawczych, które zostały przyjęte przez Komisję. Zgodnie z art. 88 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 pomoc państwa w celu wsparcia rolników podejmujących zobowiązania rolnośrodowiskowe lub dotyczące dobrostanu zwierząt, które nie spełniają warunków określonych odpowiednio w art. 39 i 40 wspomnianego rozporządzenia, jest zabroniona;
- b) zgodnie z art. 88 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 w należycie uzasadnionych przypadkach można przyznawać dodatkową pomoc przekraczającą maksymalne kwoty określone w Załączniku w odniesieniu do art. 39 ust. 4 i art. 40 ust. 3. Ponadto wyjątkowych przypadkach dopuszczalne są należycie uzasadnione odstępstwa w zakresie minimalnego czasu trwania zobowiązań ustanowionych w art. 39 ust. 3 i art. 40 ust. 2. Dla jasności należałoby ustanowić warunki stosowania tych szczególnych przepisów dotyczących pomocy państwa. Takie większe wsparcie zazwyczaj powinno być dopuszczalne wyłącznie w przypadku zobowiązań, które skutkują faktyczną zmianą bieżącej praktyki rolniczej, a ich pozytywny wpływ na środowisko można udowodnić. Należy zadbać, aby wysokie bezwzględne kwoty wsparcia udzielanego na hektar lub za zwierzę nie doprowadziły do dysproporcji między państwami członkowskimi w zakresie ogólnego poziomu wsparcia, ani nie uwydatniły takiego braku równowagi.

IV.C.2.B. Polityka dotycząca pomocy na zobowiązania rolnośrodowiskowe i z tytułu dobrostanu zwierząt

- (51) Pomoc na zobowiązania rolnośrodowiskowe i z tytułu dobrostanu zwierząt uznaje się za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie wymogi określone w art. 39 lub 40 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 oraz w odpowiednich przepisach wykonawczych przyjętych przez Komisję.
- (52) Zgłaszając pomoc państwa na zobowiązania rolnośrodowiskowe lub z tytułu dobrostanu zwierząt, państwa członkowskie muszą zobowiązać się do dostosowania takich systemów do odpowiednich zmian przepisów wykonawczych rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 przyjętych przez Komisję.
- (53) Państwo członkowskie, które chce przyznać pomoc przekraczającą maksymalne kwoty ustalone zgodnie z art. 39 ust. 4 lub art. 40 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 zobowiązane jest dostarczyć dowody potwierdzające, że dany środek spełnia wszystkie warunki ustanowione w tym rozporządzeniu oraz w odpowiednich przepisach wykonawczych. Musi również przedstawić uzasadnienie dodatkowej pomocy, łącznie ze szczegółowym wykazem poszczególnych kosztów, sporządzonym na podstawie utraconych dochodów i dodatkowych kosztów wynikających z danego zobowiązania.
- (54) Pomoc przekraczającą kwoty ustalone w Załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 uznaje się za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu z zasady wyłącznie w przypadku, gdy jest przyznawana dla wykazanych kosztów dodatkowych i/lub utraconych dochodów w wyjątkowych przypadkach przy uwzględnieniu szczególnych warunków, które należy stosownie uzasadnić, na zobowiązania, które skutkują faktyczną zmianą bieżącej praktyki rolniczej, a ich pozytywny wpływ na środowisko można udowodnić. O ile nie zostanie wykazane powstanie wyjątkowych korzyści dla ochrony środowiska, nie wolno zezwalać na taką wyższą kwotę pomocy, jeżeli ma ona być przeznaczona dla rolników, którzy nie proponują zmiany

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 232 z 12.8.2000, str. 19.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 37 z 3.2.2001, str. 3.

praktyki rolniczej na danym gruncie (na przykład, jeżeli nie proponują zmiany ekstensywnego wypasu na intensywniejsze formy produkcji).

- (55) Jeżeli państwo członkowskie chce zrekompensować koszty transakcji spowodowanej zobowiązaniami rolnośrodowiskowymi lub z tytułu dobrostanu zwierząt, musi w przekonujący sposób udowodnić takie koszty, na przykład przedstawiając porównanie kosztów z kosztami gospodarstw rolnych, które nie przyjęły na siebie takich zobowiązań. Dlatego też Komisja z zasady nie będzie zatwierdzała pomocy państwa na pokrycie kosztów transakcji, której celem jest dalsza realizacja przyjętych w przeszłości zobowiązań rolnośrodowiskowych, czy z tytułu dobrostanu zwierząt, o ile państwo członkowskie nie wykaze, że koszty takie nadal występują lub ponoszone są koszty nowej transakcji.
- (56) W przypadku gdy koszty transakcji oblicza się na podstawie średniej kosztów i/lub średniej gospodarstw rolnych, państwa członkowskie powinny w szczególności wykazać, że duże gospodarstwa rolne nie otrzymały zbyt wysokiej rekompensaty. Przy obliczaniu rekompensaty państwa członkowskie muszą zwrócić uwagę, czy koszty danej transakcji ponoszone są w odniesieniu do jednego gospodarstwa czy hektara.
- (57) Pomoc na pokrycie kosztów inwestycji nieprodukcyjnych związanych z wypełnieniem zobowiązań podjętych w ramach zobowiązań rolnośrodowiskowych może być przyznana w wysokości 100 % kwalifikowanych wydatków. W związku z tym dokonywanie inwestycji nieprodukcyjnych nie powinno prowadzić do przyrostu netto wartości gospodarstwa rolnego lub rentowności.
- (58) Jeżeli państwo członkowskie proponuje w drodze wyjątku przyznać pomoc państwa na zobowiązania o krótszym okresie trwania niż okres przewidziany zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1698/2005, powinno ono przedstawić szczegółowe uzasadnienie, a także powinno wykazać, że dany środek może przynieść pełne efekty w kategoriach oddziaływania na środowisko w krótszym, zaproponowanym czasie. Kwota wnioskowanej pomocy powinna odzwierciedlać krótszy okres realizacji danego przedsięwzięcia.

IV.C.3. Płatności dla obszarów Natura 2000 i płatności związane z dyrektywą 2000/60/WE

IV.C.3.A. Analiza

- (59) W celu określenia przyszłej polityki uwzględniono przede wszystkim następujące okoliczności:
- a) artykuł 38 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 ustanawia wsparcie wspólnotowe dla rolników w celu rekompensowania poniesionych kosztów i utraconych dochodów wynikających z niedogodności na danych obszarach, związanych z wdrażaniem dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa⁽²⁰⁾, dyrektywy Rady 92/43/

EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory⁽²¹⁾ oraz dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej⁽²²⁾;

- b) w przeciwieństwie do art. 16 rozporządzenia Rady nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR) oraz zmieniającej i uchylające niektóre rozporządzenia⁽²³⁾, art. 38 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 ogranicza możliwość otrzymania rekompensaty w związku z wykonaniem trzech dyrektyw, o których mowa w pkt a). W związku z tym nie można dłużej zatwierdzać pomocy państwa w odniesieniu do utraconych dochodów lub dodatkowych kosztów wynikających z wdrażania innych norm wspólnotowych w zakresie dotyczącym danej pozycji;
- c) mając na uwadze jednolitą płatność na gospodarstwo, ustanowioną w rozporządzeniu (WE) nr 1782/2003, oraz obowiązek utrzymywania wszystkich gruntów rolnych w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska, określony w art. 5 tego rozporządzenia, nie powinno się przyznawać pomocy państwa na pokrycie kosztów wynikających ze zwykłego przestrzegania tych warunków.

IV.C.3.B. Przyszła polityka

- (60) Komisja uzna pomoc państwa za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli będzie ona spełniała wszystkie warunki ustanowione w art. 38 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 oraz w odpowiednich przepisach wykonawczych przyjętych przez Komisję. Pomoc będzie dopuszczalna wyłącznie w przypadku zobowiązań wykraczających poza zobowiązania wynikające z zasady współzależności oraz warunki określone w art. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003. Przyznanie pomocy z naruszeniem zasady „zanieczyszczający płaci” powinno być dopuszczalne tylko w wyjątkowych przypadkach, na czas określony i z zachowaniem regresywnego charakteru takiej pomocy.

IV.C.4. Inne rodzaje pomocy ukierunkowanej na ochronę środowiska

- (61) Pomoc przeznaczoną dla rolników na inwestycje związane z ochroną środowiska omówiono wyżej w rozdziale IV.A.
- (62) Komisja dokona analizy każdego innego rodzaju pomocy ukierunkowanej na ochronę środowiska na podstawie wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska, które tym samym uznaje się za mające zastosowanie do sektora rolnego. W przypadku zmiany lub zastąpienia tych wytycznych innymi, zastosowanie będą miały również nowe przepisy, o ile nie będzie innych wskazań.

⁽²⁰⁾ Dz.U. L 103 z 25.4.1979, str. 1.

⁽²¹⁾ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, str. 7.

⁽²²⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, str. 1. Dyrektywa zmieniona decyzją nr 2455/2001/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 331 z 15.12.2001, str. 1).

⁽²³⁾ Dz.U. L 160 z 26.6.1999, str. 80. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1698/2005 (Dz.U. L 277 z 21.10.2005, str. 1).

(63) Pomoc na rzecz ochrony środowiska dla przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych uznaje się za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska. W przypadku pomocy państwa na inwestycje ukierunkowane na ochronę środowiska można stosować wyższą maksymalną stawkę pomocy, wynikającą z zastosowania przepisów dotyczących pomocy inwestycyjnej określonych wyżej w rozdziale IV.B.

IV.D. Pomoc w celu zrekomensowania utrudnień na niektórych obszarach

(64) Niniejszy podrozdział stosuje się wyłącznie do wsparcia udzielanego producentom surowców (rolnikom).

IV.D.1. Analiza

(65) Artykuł 37 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 przewiduje płatności z tytułu naturalnych utrudnień na obszarach górskich w maksymalnej kwocie 250 EUR na hektar wykorzystanych użytków rolnych (WUR), oraz płatności z tytułu utrudnień na innych obszarach w kwocie 150 EUR na hektar WUR. Płatności wyższe od maksymalnej kwoty są dopuszczalne w należycie uzasadnionych przypadkach pod warunkiem, że średnia kwota wszystkich tych płatności, udzielonych na poziomie danego państwa członkowskiego, nie przekracza tej maksymalnej kwoty. Art. 88 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 zakazuje udzielania rolnikom pomocy państwa w celu zrekomensowania naturalnych utrudnień na obszarach górskich oraz utrudnień na innych obszarach, jeżeli nie spełnia ona warunków określonych w art. 37. Jednakże w należycie uzasadnionych przypadkach można udzielać dodatkowej pomocy przekraczającej kwoty określone zgodnie z art. 37 ust. 3.

(66) Zgodnie z art. 94 akapit trzeci rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, art. 37 i art. 88 ust. 3 stosuje się od dnia 1 stycznia 2010 r., z zastrzeżeniem aktu Rady przyjętego zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 37 Traktatu. Do tego czasu, zgodnie z art. 93 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, utrzymuje się w mocy odpowiednie przepisy rozporządzenia (WE) nr 1257/1999, zwłaszcza art. 14 ust. 2, art. 15 i art. 51 ust. 3 tego rozporządzenia. W rozporządzeniu Rady (WE) nr 1783/2003 z dnia 29 września 2003 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1257/1999 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR)⁽²⁴⁾ podwyższono z 200 do 250 EUR najwyższą średnią kwotę na hektar, jaką można przyznać na podstawie art. 15 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999 w przypadkach odpowiednio uzasadnionych obiektywnymi okolicznościami. Przeciwnie do art. 88 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, art. 51 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999 zakazuje przyznawania pomocy państwa przekraczającej maksymalną kwotę określoną w Załączniku do tego rozporządzenia, tj. pomocy państwa powyżej średniej w wysokości 250 EUR na hektar.

(67) Na podstawie dotychczasowego doświadczenia Komisji należy ustanowić spójną metodę szacowania wpływu gospodarczego uznanych obszarów z utrudnieniami. Metoda ta powinna przede wszystkim gwarantować, że rekompensata z tytułu wpływu gospodarczego naturalnych utrudnień nie będzie nadmierna.

(68) Należy unikać przypadków zakłócenia konkurencji i poważnych zachwień równowagi między państwami członkowskimi w zakresie ogólnego poziomu wsparcia. W związku z tym należy ustanowić górną granicę rekompensaty.

(69) Zasady te można poddać przeglądowi w następstwie wejścia w życie art. 37 i art. 88 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005.

IV.D.2. Polityka

(70) Do czasu wejścia w życie art. 37 i 88 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 Komisja uzna pomoc państwa za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki ustanowione w art. 14 ust. 1, dwóch początkowych tiret art. 14 ust. 2 i art. 15 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999 oraz we wszelkich przepisach wykonawczych przyjętych przez Komisję, jeśli beneficjenci spełniają zobowiązania wynikające z zasady współzależności.

(71) W przypadku połączenia środków pomocy państwa ze wsparciem przyznawanym na mocy rozporządzenia (WE) nr 1257/1999, łączna kwota wsparcia udzielanego rolnikowi nie może przekraczać kwot ustalonych zgodnie z art. 15 tego rozporządzenia.

(72) Z chwilą wejścia w życie art. 37 i 88 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 Komisja uzna pomoc państwa za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki przewidziane w tych artykułach oraz w przepisach wykonawczych przyjętych przez Radę lub Komisję.

(73) We wszystkich przypadkach, dotyczących zarówno pomocy przyznawanej na mocy rozporządzenia (WE) nr 1257/1999, jak i na mocy rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, pomoc państwa uznawana jest za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu wyłącznie pod następującymi warunkami:

a) państwo członkowskie musi wykazać, że dane utrudnienia faktycznie mają miejsce, oraz musi przedstawić dowody, że kwota rekompensaty nie będzie skutkowała nadmiernym wyrównaniem skutków tych utrudnień;

b) poziom płatności wyrównawczych musi być proporcjonalny do gospodarczego wpływu utrudnień. Dlatego też poziom płatności należy zróżnicować, zależnie od względnych skutków utrudnień na różnych obszarach, na których one występują. Oznacza to, że w przypadku, gdy średni wpływ utrudnień na hektar porównywalnych gospodarstw rolnych różni się np. o 20 %, płatności wyrównawcze również należy odpowiednio zróżnicować;

⁽²⁴⁾ Dz.U. L 270 z 21.10.2003, str. 70.

- c) przy obliczaniu kwoty płatności wyrównawczej można uwzględniać wyłącznie wpływ gospodarczy stałych utrudnień, pozostających poza zasięgiem kontroli ze strony człowieka. Nie można uwzględniać niekorzystnych warunków o charakterze strukturalnym, które można poprawić w drodze modernizacji gospodarstw rolnych lub zmiany takich czynników, jak podatki czy dotacje, albo przez reformę wspólnej polityki rolnej;
- d) Komisja zweryfikuje, czy wyrównanie nie jest nadmierne oraz czy płatność jest proporcjonalna stosując w tym celu narzędzia statystyczne, zharmonizowane na poziomie Wspólnoty. W przypadku braku takich narzędzi lub gdy nie są one wystarczające, należy zastosować inne dane, które Komisja może uznać za wystarczająco reprezentatywne do celów takiej weryfikacji;
- e) płatności wyrównawcze powinny odzwierciedlać średni wpływ gospodarczy utrudnień na hektar.
- f) kwotę rekompensaty, jaką można przyznać ustala się zazwyczaj w drodze porównania średniego dochodu z hektara w gospodarstwach rolnych zlokalizowanych na obszarach z utrudnieniami, z dochodem gospodarstw tej samej wielkości, wytwarzających te same produkty, ale położonych na obszarach pozbawionych utrudnień w tym samym państwie członkowskim. Dochód uwzględniany w tym przypadku to bezpośredni dochód z gospodarki rolnej, w szczególności bez uwzględnienia płaconych podatków i otrzymywanych dotacji. W przypadku uznania, że obszary z utrudnieniami zajmują terytorium całego państwa członkowskiego, porównania należy dokonać w odniesieniu do podobnych obszarów w innych państwach członkowskich, w których warunki produkcji, zwłaszcza klimatyczne i geograficzne, są w znacznym stopniu porównywalne do tych występujących w danym państwie członkowskim.
- (74) Komisja, zgodnie z zasadami dotyczącymi rozwoju obszarów wiejskich, zastrzega sobie prawo do zażądania płatności degresywnych w odniesieniu do gospodarstw powyżej pewnej wielkości. W związku z tym, zgłoszenia powinny zawierać informację o wielkości gospodarstwa, które będzie korzystało z tych płatności.

IV.E. Pomoc w celu dostosowania do norm

- (75) Niniejszy podrozdział stosuje się wyłącznie do wsparcia udzielanego producentom surowców (rolnikom).

IV.E.1. Analiza

- (76) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:
- a) art. 31 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 przewiduje wsparcie dla rolników na częściowe pokrycie poniesionych kosztów i dochodów utraconych w związku z obowiązkiem stosowania norm w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego, zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt i roślin, dobrostanu zwierząt oraz bezpieczeństwa pracy;

- b) art. 88 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 zakazuje pomocy państwa w celu wsparcia rolników, którzy dostosowują się do wymagających norm opartych na prawodawstwie wspólnotowym w zakresie ochrony środowiska naturalnego, zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt i roślin, dobrostanu zwierząt oraz bezpieczeństwa pracy, jeżeli nie spełnia ona warunków ustanowionych w art. 31. Jednakże można udzielać dodatkowej pomocy przekraczającej maksymalne kwoty określone zgodnie z tym artykułem, aby pomóc rolnikom w przestrzeganiu prawodawstwa krajowego, które wykracza poza normy wspólnotowe;
- c) w przypadku braku prawodawstwa wspólnotowego, art. 88 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 zakazuje pomocy państwa w celu wsparcia rolników, którzy dostosowują się do wymagających norm opartych na ustawodawstwie krajowym w zakresie ochrony środowiska naturalnego, zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt i roślin, dobrostanu zwierząt oraz bezpieczeństwa pracy, jeżeli nie spełnia ona warunków ustanowionych w art. 31. Można udzielać dodatkowej pomocy przekraczającej maksymalne kwoty określone w Załączniku, w odniesieniu do art. 31 ust. 2, jeżeli jest ona uzasadniona na mocy art. 31;
- d) w celu zapewnienia wystarczającej jasności należy określić zakres rozumienia pojęć „znacznym wpływem na typowe koszty działalności gospodarstwa rolnego” oraz „znaczną liczbą rolników”;
- e) art. 31 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 ogranicza do 10 000 EUR ogólną kwotę rekompensaty, jaką rolnik może otrzymać w okresie pięcioletnim na pokrycie poniesionych kosztów i dochodu utraconego w związku ze stosowaniem jednej lub większej ilości norm. Pomoc państwa przekraczająca znacznie tę kwotę może doprowadzić do zakłóceń konkurencji, zwłaszcza w przypadku istotnych różnic w rzeczywistym poziomie pomocy w poszczególnych państwach członkowskich lub regionach. Również duże gospodarstwa rolne powinny mieć większe możliwości uporania się z oddziaływaniem nowych obowiązkowych norm na koszty działalności. W związku z powyższym należy ustanowić bezwzględny maksymalny poziom wsparcia;
- f) w zakresie dotyczącym nowych norm, które nie opierają się na normach wspólnotowych, wsparcie należy ograniczyć do kosztów ponoszonych za sprawę norm mogących skutkować dla danych rolników faktycznym utrudnieniem w kategoriach konkurencyjności.

IV.E.2. Polityka

- (77) Komisja uzna pomoc państwa za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki ustanowione w art. 31 i art. 88 ust. 5 lub 6 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 oraz w przepisach wykonawczych przyjętych przez Komisję.
- (78) Wsparcie wykraczające poza maksymalny poziom ustanowiony w załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 nie powinno pokrywać więcej niż 80 % poniesionych

kosztów i dochodów utraconych przez rolników. Łączna kwota wsparcia, uwzględniając ewentualne wsparcie Wspólnoty, nie może przekraczać 12 000 EUR na gospodarstwo. Kwoty tej nie można przekroczyć w okresie pięciu lat w przypadku rekompensaty za dostosowanie do jednej lub kilku norm.

(79) Wsparcie można przyznawać wyłącznie w odniesieniu do norm – licząc dla średniego gospodarstwa rolnego w danym sektorze i państwa członkowskiego, którego dana norma dotyczy – w przypadku których można wykazać, że są one bezpośrednią przyczyną:

- a) przynajmniej 5 % wzrostu kosztów działalności związanej z danym produktem lub produktami, do których dana norma się odnosi; or
- b) utratą dochodów w wysokości co najmniej 10 % zysku netto, jaki daje dany produkt lub produkty, do których dana norma się odnosi.

(80) Wsparcie można przyznawać wyłącznie w odniesieniu do norm, które skutkują wzrostem kosztów działalności lub utratą dochodu obejmującą przynajmniej 25 % wszystkich gospodarstw rolnych w danym sektorze lub podsektorze państwa członkowskiego, do którego dana norma się odnosi.

(81) W zakresie dotyczącym norm krajowych, państwo członkowskie zobowiązane jest udowodnić, że wprowadzenie odpowiedniej normy na poziomie krajowym mogłoby skutkować dla danych rolników istotnym utrudnieniem w kategoriach konkurencyjności. Utrudnienie takie można wykazać na podstawie średniego zysku netto średnich gospodarstw w danym sektorze lub podsektorze, do którego dana norma się odnosi.

IV.F. Pomoc przyznawana na rozpoczęcie działalności przez młodych rolników

(82) Niniejszy podrozdział stosuje się wyłącznie do wsparcia udzielanego producentom surowców (rolnikom).

IV.F.1. Analiza

(83) Celem wsparcia przyznawanego na rozpoczęcie działalności przez młodych rolników jest stymulowanie rozwoju całego sektora oraz zapobieganie wyludnianiu się obszarów wiejskich. Dlatego też art. 22 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 przewiduje program wsparcia na rozpoczęcie działalności przez młodych rolników.

IV.F.2. Polityka

(84) Komisja uzna pomoc państwa przyznawaną na rozpoczęcie działalności przez młodych rolników za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki ustanowione w art. 22 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 oraz we wszelkich przepisach wykonawczych przyjętych przez Komisję.

IV.G. Pomoc związana z przejściem na wcześniejszą emeryturę lub zaprzestaniem działalności rolniczej

(85) Niniejszy rozdział stosuje się wyłącznie do wsparcia udzielanego producentom surowców (rolnikom).

IV.G.1. Analiza

(86) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:

— artykuł 23 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 przewiduje wsparcie związane z przejściem na wcześniejszą emeryturę. Z zastrzeżeniem, że spełniają oni warunki dotyczące ostatecznego zaprzestania komercyjnej działalności rolniczej, wpływ omawianych programów pomocy na konkurencję jest ograniczony, natomiast przyczyniają się one do długotrwałego rozwoju całego sektora.

b) Komisja stoi na stanowisku, że programy pomocy umożliwiający nieproduktywnym rolnikom zaprzestanie działalności rolniczej wspierają długoterminowy rozwój całego sektora. Ponadto takie programy pomocy mogą mieć istotny wymiar społeczny, gdyż pomagają osobom fizycznym zintegrować się z innymi obszarami działalności gospodarczej.

IV.G.2. Przyszła polityka

(87) Komisja uzna pomoc państwa związaną z wcześniejszym przejściem na emeryturę za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona warunki ustanowione w art. 23 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005. Komisja zezwoli na płatności przekraczające maksymalne kwoty ustanowione w tym rozporządzeniu pod warunkiem, że państwo członkowskie udowodni, iż płatność taka nie trafia do rolników kontynuujących swoją działalność.

(88) Komisja zatwierdzi pomoc państwa związaną z zaprzestaniem działalności rolniczej, jeżeli rolnicy spełniają warunki dotyczące ostatecznego zaprzestania komercyjnej działalności rolniczej.

IV.H. Pomoc dla grup producentów

IV.H.1. Analiza

(89) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności. Z uwagi na odmienny charakter produkcji rolnej, Komisja tradycyjnie zajęła przychylnie stanowisko wobec pomocy przyznawanej na rozpoczęcie działalności, której celem jest zachęcanie producentów do łączenia się w grupy, co pozwala im koncentrować podaż oraz dostosować produkcję do wymogów rynku. Niemniej jednak, aby skoncentrować wsparcie na małych grupach producentów i uniknąć sytuacji, w której przyznawane by były duże kwoty tego wsparcia, należy ustalić maksymalne kwoty takiej pomocy i ograniczyć ją do małych i średnich przedsiębiorstw.

IV.H.2. Polityka

(90) Komisja uzna pomoc na rozpoczęcie działalności przez grupę producentów za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu,

jeżeli spełnia ona wszystkie warunki ustanowione w [art. 9 projektu rozporządzenia o wyłączeniach].

- (91) Niniejsza sekcja nie dotyczy pomocy przyznawanej innym stowarzyszeniom rolniczym, które podejmują działania na poziomie produkcji rolnej, takie jak wzajemne wsparcie, usługi dla gospodarstw z zakresu pomocy społecznej i zarządzania w stowarzyszonych gospodarstwach, bez angażowania się we wspólne dostosowywanie podaży do rynku. Niemniej jednak, Komisja będzie stosowała zasady określone w niniejszej sekcji do pomocy przyznawanej na pokrycie kosztów rozpoczęcia działalności przez stowarzyszenia producentów, które odpowiadają za nadzór nad stosowaniem oznaczeń pochodzenia lub znaków jakości.
- (92) Pomoc przyznawana grupom producentów lub ich stowarzyszeniom w celu pokrycia kosztów niezwiązanych z rozpoczęciem działalności, takich jak koszty inwestycji lub działalności promocyjnej, będzie poddawana ocenie zgodnie z przepisami regulującymi przyznawanie takiej pomocy.
- (93) Programy pomocy zatwierdzone na mocy niniejszej sekcji będą podlegały wymogowi dostosowania w celu uwzględnienia zmian rozporządzeń regulujących wspólną organizację rynków.
- (94) Alternatywą dla pomocy przyznawanej grupom producentów lub ich stowarzyszeniom może być pomoc w wysokości sięgającej takiej samej ogólnej kwoty, przyznawana bezpośrednio producentom w celu wyrównania ich wkładu w koszty działalności grup w pierwszych pięciu latach po utworzeniu danej grupy. Komisja nie zatwierdzi pomocy państwa dla dużych przedsiębiorstw w celu pokrycia kosztów objętych zakresem powyższych dwóch punktów.

IV.I. Pomoc na scalanie gruntów

IV.I.1. Analiza

- (95) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:
- a) wsparcie przeznaczone na scalanie gruntów tendencyjnie stymuluje rozwój całego sektora oraz ulepszanie infrastruktury. Artykuł 30 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 w sprawie rozwoju obszarów wiejskich przewiduje wspólnotowy program wsparcia przeznaczonego na scalanie gruntów,
- b) w wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym na lata 2000 – 2006 określono zasady dotyczące przyznawania pomocy na scalanie gruntów; celem tej pomocy było wsparcie wymiany działek na gruntach ornych oraz ułatwienie ustanowienia ekonomicznie rentownego gospodarstwa.
- c) doświadczenie pokazało, że pomoc na scalanie gruntów można utrzymać ze względu na jej wkład w rozwój sektora rolnego, jak również niewielki jej wpływ na konkurencję.

IV.I.2. Polityka

- (96) Komisja uzna pomoc na scalanie gruntów za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki art. 13 [nowego rozporządzenia o wyłączeniach].

IV.J. Pomoc na rzecz zachęcania do produkcji i wprowadzania do obrotu wysokiej jakości produktów rolnych

IV.J.1. Analiza

- (97) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:
- a) środki pomocy pełniące funkcję bodźca zachęcającego do poprawy jakości produktów mają służyć zwiększeniu wartości produkcji rolnej oraz pomagać w dostosowaniu całego sektora do popytu konsumpcyjnego, który charakteryzuje coraz większy nacisk na jakość. Komisja ogólnie była przychylna takiej formie pomocy. Jednak doświadczenie pokazało, że takie środki pomocy mogą skutkować zakłóceniem warunków konkurencji oraz mogą wpływać na handel między państwami członkowskimi w sposób sprzeczny ze wspólnym interesem. Sytuacja taka ma miejsce zwłaszcza w przypadkach przyznawania wysokich kwot pomocy, oraz gdy pomoc jest kontynuowana, mimo iż przestała pełnić funkcję środka zachęcającego, przyjmując tym samym formę pomocy na prowadzenie działalności;
- b) art. 32 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 wprowadził specyficzny środek wsparcia na uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności. Do danego środka wsparcia należy dostosować przepisy dotyczące pomocy państwa;
- c) duże przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość samodzielnego finansowania kosztów takich środków. W związku z tym wsparcie należy ograniczyć do małych i średnich przedsiębiorstw. W tym zakresie maksymalną kwotę na gospodarstwo ustanowiono w załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1698/2005;
- d) z uwagi na podobieństwa między przedsiębiorstwami zajmującymi się przetwarzaniem produktów rolnych a tymi, które je wprowadzają do obrotu, zezwolenie na wsparcie dla takich przedsiębiorstw należy dostosować do przepisów dotyczących przyznawania wsparcia innym przedsiębiorstwom produkcyjnym.

IV.J.2. Polityka

- (98) Komisja uzna pomoc państwa przyznawaną w celu zachęcenia producentów surowców (rolników) do wytwarzania wysokiej jakości produktów rolnych za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki ustanowione w [art. 14 przyszłego rozporządzenia o wyłączeniach].
- (99) Komisja uzna pomoc państwa przyznawaną w celu zachęcenia przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych do

wytwarzania produktów wysokiej jakości za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki ustanowione w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 70/2001.

- (100) Komisja nie zatwierdzi pomocy państwa dla dużych przedsiębiorstw, na pokrycie kosztów objętych zakresem niniejszego podrozdziału.
- (101) Pomoc na inwestycje konieczne w celu modernizacji zakładów produkcyjnych, w tym inwestycje konieczne do zarządzania systemem dokumentacji oraz do kontroli procesu przetwarzania i produktów, można przyznawać wyłącznie zgodnie z przepisami określonymi w powyższych rozdziałach IV.A i IV.B, stosownie do potrzeb.

IV.K. Zapewnienie wsparcia technicznego w sektorze rolnym

IV.K.1. Analiza

- (102) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:
- a) Komisja zajmuje przychylne stanowisko wobec systemów pomocy ukierunkowanych na zapewnienie wsparcia technicznego w sektorze rolnym. Taka „miękką pomoc” przyczynia się do poprawy efektywności i profesjonalizmu w rolnictwie wspólnotowym, przyczyniając się tym samym do długoterminowej rentowności danego sektora i wpływając w bardzo małym stopniu na konkurencję. Zważywszy, że wsparcie z tytułu kosztów ponoszonych przez rolników na usługi świadczone przez grupy podmiotów z sektora maszyn, związane z wymianą maszyn, oraz z tytułu kosztów pracy w gospodarstwie rolnym, to koszt stały, wchodzący w zakres zwykłych kosztów prowadzenia działalności przez rolnika, wsparcie takie należy w przyszłości ograniczyć do wsparcia *de minimis*;
- b) duże przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość samodzielnego finansowania kosztów takich środków. W związku z tym wsparcie należy ograniczyć do małych i średnich przedsiębiorstw;
- c) z uwagi na podobieństwa między przedsiębiorstwami zajmującymi się przetwarzaniem produktów rolnych a tymi, które je wprowadzają do obrotu, zezwolenie na wsparcie dla takich przedsiębiorstw należy dostosować do przepisów dotyczących przyznawania wsparcia innym przedsiębiorstwom produkcyjnym.

IV.K.2. Polityka

- (103) Komisja uzna pomoc państwa przyznaną podstawowym producentom (rolnikom) w ramach wsparcia technicznego za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki ustanowione w [art. 15 przyszłego rozporządzenia o wyłączeniach].

(104) Wsparcie techniczne może być udzielane producentom surowców (rolnikom) przez grupy producentów lub inne organizacje, bez względu na ich rozmiar.

(105) Komisja uzna pomoc państwa przyznaną przedsiębiorstwom zajmującym się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych na zapewnienie wsparcia technicznego za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki ustanowione w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 70/2001.

(106) Komisja nie zatwierdzi pomocy państwa w celu pokrycia kosztów objętych zakresem pkt 104 i 105.

(107) Komisja będzie badała indywidualne przypadki przyznania pomocy państwa z tytułu innych form działalności na rzecz popularyzacji nowych technik, takich jak racjonalne projekty pilotażowe na małą skalę, czy projekty pokazowe. Państwo członkowskie przedstawia jasny opis projektu, w tym wyjaśnienie innowacyjnego charakteru projektu oraz określenie interesu publicznego we wspieraniu tego projektu (na przykład ponieważ nie został on wcześniej poddany próbom) oraz dowody potwierdzające spełnienie następujących warunków:

- a) liczba uczestniczących przedsiębiorstw i czas trwania systemu pilotażowego powinny być ograniczone do minimum wymaganego w celu przeprowadzenia prawidłowej próby;
- b) łączna kwota pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom z tytułu takich projektów nie może przekraczać 100 000 EUR w okresie trzech lat budżetowych;
- c) wyniki systemu pilotażowego muszą zostać podane do wiadomości publicznej, przynajmniej w Internecie, pod adresem wskazanym w danym systemie pomocy;
- d) inne warunki, jakie Komisja może uznać za konieczne w celu uniknięcia sytuacji, w której dany system zakłócałby funkcjonowanie rynku lub podlegałby pomocy z tytułu prowadzenia działalności.

IV.L. Pomoc w sektorze zwierząt gospodarskich

IV.L.1. Analiza

(108) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:

a) w wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym na lata 2000 – 2006 określono zasady dotyczące przyznawania pomocy w sektorze zwierząt gospodarskich; celem tej pomocy było wsparcie na rzecz utrzymania i poprawy jakości genetycznej zwierząt gospodarskich we Wspólnocie;

b) doświadczenie pokazało, że pomoc tę należy utrzymać jedynie w przypadku rzeczywistego wkładu w utrzymanie i poprawę jakości genetycznej zwierząt gospodarskich; pomoc przeznaczona na pokrycie części kosztów utrzymania poszczególnych samców hodow-

lanych nie może zostać uznana za spełniającą ten cel, ponieważ pomoc ta zwalnia jedynie rolników z ponoszenia kosztów, które normalnie musieliby ponieść prowadząc działalność;

- c) pomoc przeznaczona na pokrycie części kosztów związanych z wprowadzeniem nowatorskich technik lub praktyk hodowli zwierząt na poziomie gospodarstwa może zostać utrzymana przez pewien czas ze względu na element nowatorski, na którym się koncentruje, chociaż pomoc ta również zwalnia rolników z ponoszenia kosztów, które normalnie musieliby ponieść prowadząc działalność; sztuczne zapłodnienie nie powinno kwalifikować się do pomocy, ponieważ nie jest uważane za praktykę nowatorską;
- d) reprodukcja zwierząt nie stanowi właściwej działalności w ramach produkcji podstawowej; W związku z tym pomoc inwestycyjna na centra reprodukcji zwierząt powinna podlegać zasadom stosowanym do pomocy dla przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem i obrotem produktami rolnymi.
- e) duże przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość samodzielnego finansowania kosztów środków objętych zakresem niniejszego podrozdziału. W związku z tym wsparcie należy ograniczyć do małych i średnich przedsiębiorstw;

IV.L.2. Polityka

- (109) Komisja uzna pomoc państwa w sektorze zwierząt gospodarskich za zgodną z postanowieniami art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki ustanowione w art. 16 ust. 1 lit. a), b) i c) oraz art. 16 ust. 3 [nowego rozporządzenia o wyłączeniach]. Komisja nie zatwierdzi pomocy państwa dla dużych przedsiębiorstw, na pokrycie kosztów objętych zakresem niniejszego rozdziału.

IV.M. Pomoc na rzecz regionów najbardziej oddalonych i wysp morza egejskiego

IV.M.1. Analiza

- (110) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:

- a) rozporządzenie (WE) nr 1698/2005 przewiduje specjalne odstępstwa i stawki pomocy przyznawanej zarówno rolnikom, jak i przedsiębiorstwom zajmującym się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu, prowadzącym działalność w regionach peryferyjnych oraz na mniejszych wyspach Morza Egejskiego w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 2019/93. Stawki pomocy, o których mowa, zostały już uwzględnione w rozdziale dotyczącym pomocy inwestycyjnej;

- b) art. 11 rozporządzenia Rady (WE) nr 247/2006 z dnia 30 stycznia 2006 r. w sprawie szczególnych działań w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów peryferyjnych Unii Europejskiej⁽²⁵⁾ stanowi, że działania podejmowane w ramach programów wsparcia w regionach peryferyjnych muszą być zgodne z prawem Wspólnoty oraz spójne z innymi obszarami polityki wspólnotowej i z działaniami podejmowanymi w ramach tych innych obszarów polityki. Na mocy rozporządzenia (WE) nr 247/2006 szczególnie zakazane jest finansowanie wszelkich środków, które miałyby formę:

- (i) dodatkowego wsparcia dla systemów premii lub programów pomocy w ramach wspólnej organizacji rynku, z wykluczeniem wyjątkowych przypadków, uzasadnionych obiektywnymi kryteriami;
- (ii) wsparcia dla projektów badawczych, działań wspierających projekty badawcze lub działań uprawniających do finansowania wspólnotowego na mocy decyzji Rady 90/424/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie wydatków w dziedzinie weterynarii⁽²⁶⁾;

- (iii) wsparcia na działania objęte zakresem rozporządzenia (WE) nr 1698/2005;

- c) od 2000 r. Komisja nie zdobyła dużego doświadczenia w zakresie pomocy państwa zgłaszanej w odniesieniu do regionów peryferyjnych. Dlatego też trudno jest sporządzić ogólny opis środków, na których stosowanie w tych regionach można szczególnie zezwolić;

- d) artykuł 16 rozporządzenia (WE) nr 247/2006 stanowi, że Komisja może zezwolić na pomoc z tytułu prowadzenia działalności w sektorach produkujących, przetwarzających i wprowadzających do obrotu produkty rolne objęte zakresem załącznika I do Traktatu, do których stosują się art. 87, 88 i 89 Traktatu, w celu złagodzenia szczególnych ograniczeń w prowadzeniu gospodarstwa rolnego w regionach peryferyjnych, związanych z odosobnieniem, wyizolowaniem i odległym położeniem tych regionów;

- e) art. 21 rozporządzenia (WE) nr 247/2006 zezwała Hiszpanii na przyznawanie pomocy państwa z tytułu produkcji tytoniu na Wyspach Kanaryjskich.

IV.M.2. Polityka

- (111) Komisja będzie badała indywidualne wnioski o przyznanie pomocy państwa w celu zaspokojenia potrzeb tych regionów na podstawie szczególnych przepisów prawa mających zastosowanie do tych regionów, uwzględniając również zgodność danych środków z programami rozwoju regionalnego dla danych regionów, oraz ich wpływ na konkurencję zarówno w tych regionach, jak i na pozostałych terytoriach Wspólnoty.

⁽²⁵⁾ Dz.U. L 42 z 14.2.2006, str. 1.

⁽²⁶⁾ Dz.U. L 224 z 18.8.1990, str. 19. Decyzja ostatnio zmieniona decyzją (WE) nr 2006/782/WE (Dz.U. L 328 z 24.11.2006, str. 57).

V. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM I W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH:

V.A. Część ogólna

- (112) Dobre zarządzanie ryzykiem i w sytuacjach kryzysowych to podstawowe narzędzie do zapewnienia zrównoważonego i konkurencyjnego sektora rolnego we Wspólnocie. Publiczną dyskusję wywołał ostatnio Komunikat Komisji w sprawie zarządzania ryzykiem i w sytuacjach kryzysowych w rolnictwie ⁽²⁷⁾. Dyskusja prowadzona na poziomie Rady w 2005 r. doprowadziła do sformułowania jednomyślnego wniosku ⁽²⁸⁾, że wykorzystanie pomocy państwa do celów działań związanych z zarządzaniem ryzykiem i w sytuacjach kryzysowych musi podlegać odpowiednim wspólnotowym regułom konkurencji. Rada zgodziła się, że kwalifikujące się narzędzia zarządzania ryzykiem muszą w związku z tym być zgodne z przepisami ustanowionymi w Wytocznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym. Państwa członkowskie wyraźnie zgodziły się, że chociaż finansowanie publiczne może mieć zasadnicze znaczenie, zwłaszcza w celu ustanowienia i sprawnego wdrożenia nowych narzędzi, to równie istotna jest wspólna odpowiedzialność i związany z nią wkład finansowy producentów z sektora rolnego.
- (113) W przypadku niektórych rodzajów ryzyka i sytuacji kryzysowych w sektorze rolnym, przyznanie pomocy państwa może być właściwym sposobem wsparcia. Należy jednak zawsze mieć na uwadze, że państwo członkowskie nie jest w istocie zobowiązane do przyznawania pomocy państwa. W związku z tym, w przypadku podobnych rodzajów ryzyka czy sytuacji kryzysowych, producenci z jednego państwa członkowskiego lub regionu mogą uzyskać wsparcie, natomiast producenci z innych państw członkowskich lub regionów nie mają takiej możliwości. Takie różnice we wsparciu mogą prowadzić do zakłóceń konkurencji. Dlatego też, podobnie jak w przypadku innych rodzajów pomocy państwa, przy zatwierdzaniu pomocy państwa z tytułu zarządzania ryzykiem lub w sytuacjach kryzysowych obowiązkowo należy uwzględnić konieczność uniknięcia niepożądanych zakłóceń konkurencji. Wymóg minimalnego wkładu producentów w straty lub koszty takich środków czy ich innych odpowiedników należy postrzegać w kategoriach zmniejszenia zagrożenia zakłóceniami konkurencji oraz zapewnienia bodźca do minimalizowania ryzyka.
- (114) Na szczególne ryzyko i kryzysy w sektorze rolnictwa narażona jest przede wszystkim produkcja podstawowa (działalność gospodarstw rolnych). Przedsiębiorstwa zajmujące się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych posiadają zazwyczaj większe możliwości uniknięcia zagrożeń. Dlatego też, niektóre rodzaje wsparcia z tytułu ryzyka i sytuacji kryzysowych należy ograniczyć do produkcji podstawowej.
- (115) Pomoc państwa należy ograniczyć do pomocy rolnikom, którzy borykają się z różnymi trudnościami, mimo że podjęli racjonalne wysiłki w celu zminimalizowania danego ryzyka. Pomoc państwa nie powinna zachęcać rolników do podejmowania niepotrzebnego ryzyka. Rolnicy powinni sami ponosić konsekwencje nieroztropnego wyboru metod produkcji lub produktów.

⁽²⁷⁾ COM(2005) 74.

⁽²⁸⁾ Dokument Rady 11120/05 z dnia 15 września 2005 r.

- (116) Na podstawie tych czynników Komisja dokonała przeglądu szeregu istniejących środków zarządzania ryzykiem i w sytuacjach kryzysowych, które mogą być finansowane w ramach pomocy państwa. W wyniku przeglądu stwierdzono, że istniejąca kombinacja narzędzi jest odpowiednia, lecz z uwagi na zdobyte doświadczenie należy ją udoskonalić. Jednak w związku z przeprowadzaną na dużą skalę oceną i ponowną analizą wspólnotowej polityki dotyczącej odszkodowań z tytułu chorób zwierząt, niezwłocznie po zakończeniu tej oceny konieczna będzie weryfikacja podrozdziału V.B.4.
- (117) Wprowadzona w 2005 r. zasada *de minimis* ⁽²⁹⁾ na poziomie produkcji podstawowej udostępnia państwom członkowskim dodatkowe narzędzie, umożliwiające przyznanie minimalnego wsparcia, szybko i bez konieczności ubiegania się o zezwolenie Komisji. Włączenie przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych do rozporządzenia w sprawie *de minimis*, obejmującego swym zakresem przedsiębiorstwa prowadzące działalność nierolniczą, otwierającego możliwość udzielenia wsparcia w maksymalnej kwocie [200 000 EUR] na przedsiębiorstwo oraz na okres trzech lat budżetowych, to dodatkowy instrument służący wspieraniu takich przedsiębiorstw. Jednak musi być jasne, że wsparcie *de minimis* nie może rozwiązać większych problemów gospodarczych spowodowanych sytuacją kryzysową. Przyznanie dodatkowego znacznego wsparcia podlega ramom pomocy państwa, które zapewniają kontrolę ze strony Komisji oraz pozwalają uniknąć zakłóceń konkurencji.
- (118) Należy wyraźnie ustalić, że obecne przepisy dotyczące pomocy państwa nie mogą jako takie zapewnić, czy zastąpić optymalnego zarządzania w sytuacjach kryzysowych. Pomoc państwa może je jedynie ułatwić w niektórych okolicznościach. Kryzys może nadejść nocą i w związku z tym może wymagać szybkiej reakcji. Efektywne zarządzanie w sytuacjach kryzysowych wymaga od państw członkowskich, aby wcześniej ustaliły, jakie środki w ramach pomocy państwa należy udostępnić. Dokonanie analizy różnych możliwości wsparcia w ramach pomocy państwa oraz wprowadzenie programów pomocy na czas, aby można było z nich skorzystać natychmiast w przypadku pojawienia się poważnych problemów, jest obowiązkiem państw członkowskich. W innej sytuacji, konieczność ustanowienia systemu odszkodowań, zgłoszenia ich i ubiegania się o zezwolenie Komisji może wiązać się z utratą drogiego czasu i brakiem możliwości udzielenia natychmiastowej pomocy najbardziej potrzebującym.

V.B. Pomoc z tytułu wyrównania szkód w produkcji rolnej lub w środkach produkcji rolnej

V.B.1. Część ogólna

- (119) W celu uniknięcia ryzyka zakłóceń rynku Komisja stoi na stanowisku, że konieczne należy zagwarantować, że pomoc z tytułu zrekompensowania przedsiębiorstwom szkód w produkcji rolnej jest wypłacana możliwie jak najszybciej po zdarzeniu skutkującym takimi szkodami. Jeżeli pomoc jest wypłacana dopiero po kilku latach od zdarzenia, istnieje realne niebezpieczeństwo, że gospodar-

⁽²⁹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1860/2004 z dnia 6 października 2004 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* dla sektora rolnego i sektora rybołówstwa (Dz.U. L 325 z 28.10.2004, str. 4).

cze skutki takiej pomocy będą takie same, jak w przypadku pomocy na prowadzenie działalności. Dzieje się tak zwłaszcza w przypadku, gdy wypłata pomocy ma charakter retrospektywny i dotyczy roszczeń, które nie zostały odpowiednio udokumentowane we właściwym czasie. W związku z tym, w przypadku braku wyraźnego uzasadnienia, wynikającego na przykład z charakteru i zakresu danego zdarzenia lub późniejszego wystąpienia szkody albo jej kontynuacji, Komisja nie zatwierdzi wniosków o pomoc przedłożonych w terminie późniejszym niż trzy lata po zdarzeniu, ani wniosków o wypłatę pomocy, złożonych później niż cztery lata po zdarzeniu.

V.B.2. Pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi

(120) Niniejszy podrozdział stosuje się do całego sektora rolnego.

(121) Ponieważ pojęcia „klęska żywiołowa” i „zdarzenie nadzwyczajne” stanowią wyjątek od ogólnej zasady braku zgodności pomocy państwa ze wspólnym rynkiem, ustanowionej w art. 87 ust. 1 Traktatu, Komisja konsekwentnie podtrzymała stanowisko, że ich wykładnia musi mieć charakter restrykcyjny. Stanowisko to potwierdził Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich⁽³⁰⁾. Dotychczas Komisja przyznawała, że trzęsienia ziemi, lawiny, przypadki osunięcia się ziemi i powodzie można uznać za klęski żywiołowe. W celu ułatwienia szybkiej procedury zarządzania w sytuacjach kryzysowych Komisja w przyszłości będzie zatwierdzała systemy pomocy z tytułu odszkodowania za szkody poniesione w wyniku klęsk żywiołowych, takich jak trzęsienie ziemi, lawina, osunięcie się ziemi, powódź i inne klęski żywiołowe pod warunkiem, że istnieje możliwość sporządzenia wystarczająco szczegółowego opisu.

(122) Do zdarzeń nadzwyczajnych, które Komisja dotychczas uznawała, zalicza się wojnę, zamieszki wewnętrzne lub strajki oraz, pod pewnymi warunkami i zależnie od rozmiaru, duże wypadki jądrowe lub przemysłowe i pożary powodujące rozległe straty. Z drugiej strony, Komisja uważała, że nie można uznać za nadzwyczajne zdarzenie pożaru w zakładzie przetwórczym, który był objęty zwykłym ubezpieczeniem komercyjnym. Z zasady Komisja podtrzymuje stanowisko, że nie można uznać za klęskę żywiołową, czy zdarzenie nadzwyczajne przypadków wystąpienia choroby zwierząt lub roślin. Jednak zdarzyło się, że raz Komisja uznała za zdarzenie nadzwyczajne bardzo rozległe ognisko całkowicie nowej choroby zwierząt. Z uwagi na niemożliwość uniknięcia problemu z przewidywaniem takich zdarzeń, Komisja nadal będzie oceniała wnioski o przyznanie pomocy zgodnie z art. 87 ust. 2 lit. b) Traktatu w odniesieniu do poszczególnych przypadków, uwzględniając przy tym jej dotychczasowe doświadczenie w danym zakresie.

(123) Po wykazaniu wystąpienia klęski żywiołowej lub zdarzenia nadzwyczajnego, Komisja zezwoli na pomoc do wysokości 100 % z tytułu odszkodowania za straty materialne. Kwotę odszkodowania należy obliczać w odniesieniu do indywidualnego beneficjenta. Aby uniknąć nadmiernej

rekompensaty, od kwoty pomocy należy odjąć wszelkie należne płatności, takie jak na przykład kwotę ubezpieczenia. Komisja uzna również pomoc mającą zrekompenzować utratę dochodu w wyniku zniszczenia środków produkcji rolnej pod warunkiem, że kwota rekompensaty nie będzie nadmierna w stosunku do faktycznych strat. We wszystkich przypadkach orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości nakazuje, aby państwa członkowskie wykazały bezpośrednie powiązanie powstałej szkody ze zdarzeniem nadzwyczajnym i pomocą państwa oraz aby szkody poniesione przez producenta zostały poddane możliwie jak najdokładniejszej ocenie.

V.B.3. Pomoc z tytułu odszkodowania dla rolników za straty poniesione z powodu niekorzystnych warunków atmosferycznych

(124) Niniejszy podrozdział stosuje się wyłącznie do wsparcia udzielanego producentom surowców (rolnikom).

V.B.3.1. Analiza

(125) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:

a) Komisja konsekwentnie podtrzymała stanowisko, że niekorzystnych warunków atmosferycznych, takich jak mróz, grad, lód, deszcz czy susza nie można uznać za klęskę żywiołową w rozumieniu art. 87 ust. 2 lit. b). Jednak z uwagi na szkody, jakie wymienione zjawiska atmosferyczne mogą wyrządzić w produkcji rolnej czy środkach produkcji rolnej, zdarzenia takie można porównać z klęskami żywiołowymi w przypadku, gdy poziom szkód sięga określonego progu normalnej produkcji. Odszkodowanie z tytułu takich porównywalnych zdarzeń przyczynia się do rozwoju sektora gospodarstw wiejskich i powinno podlegać zatwierdzeniu na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu;

b) minimalny próg w wysokości 30 % normalnej produkcji w odniesieniu do szkód występujących na wszystkich obszarach wydawałby się odpowiedniejszy niż praktyki stosowane przez Komisję w przeszłości. Zamiast wymogu dotyczącego niższego poziomu szkód na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, słabość gospodarzą rolników prowadzących działalność na takich obszarach należałoby raczej uwzględnić przez ustalenie wyższego maksymalnego poziomu odszkodowania;

c) z uwagi na typowe dla produkcji rolnej zróżnicowanie, utrzymanie minimalnego progu wydaje się również konieczne w celu uniknięcia sytuacji, w której warunki atmosferyczne byłyby wykorzystywane jako pretekst do uzyskania pomocy na prowadzenie działalności. W celu zyskania pewności co do wystąpienia takiej minimalnej szkody, szkody w przypadku upraw wieloletnich, takich jak drzewa owocowe, powinny osiągnąć minimalny próg szkód w okresie jednego roku, a nie kilku lat, czyli przeciwnie do praktyki stosowanej w przeszłości;

d) dawniej, w przypadku osiągnięcia minimalnego progu szkód, Komisja uznawała również odszkodowanie za pierwsze 30 % strat. System ten doprowadził do

⁽³⁰⁾ Patrz: orzeczenie z dnia 11 listopada 2004 r. w sprawie C-73/03, Hiszpania przeciwko Komisji, par. 37; orzeczenie z dnia 23 lutego 2006 r. w sprawach C-346/03 i C-529/03, Giuseppe Atzeni i inni, par. 79.

paradoksalnej sytuacji, że rolnik ze zwykłych obszarów, który poniósł stratę w wysokości 29 %, nie otrzymywał żadnej rekompensaty; natomiast rolnik, który poniósł stratę wynoszącą 30 % mógł otrzymać odszkodowanie za całe 30 %. Taki system może nieskutecznie zachęcać rolników do podejmowania wszelkich wysiłków w celu ograniczenia szkód. Wręcz przeciwnie, jest to dla nich bodziec ekonomiczny, żeby osiągnąć minimalny próg szkody, dający prawo do odszkodowania. Bodźce takie należy ograniczyć, wprowadzając regułę, że rolnik zawsze musi ponosić jakieś szkody;

- e) aby jeszcze bardziej udoskonalić proces zarządzania ryzykiem, rolników należy zachęcać do wykupienia ubezpieczenia zawsze, kiedy istnieje taka możliwość. W związku z tym, od pewnego określonego momentu w przyszłości należy ograniczyć odszkodowania związane ze złymi warunkami atmosferycznymi dla rolników, którzy nie wykupili ubezpieczenia na dany produkt. Komisja może odstąpić od tego wymogu wyłącznie w przypadku, gdy państwo członkowskie jest w stanie wykazać w przekonujący sposób, że mimo podjęcia wszystkich racjonalnych możliwych wysiłków, dany rodzaj zdarzenia, czy produkt nie może zostać objęty ubezpieczeniem.
- f) ograniczona ilość zasobów wody może mieć coraz bardziej decydujące znaczenie dla produkcji rolnej w niektórych regionach Wspólnoty. Złagodzenie skutków suszy wymaga od rolników i państw członkowskich coraz większego wkładu w prawidłowe gospodarowanie zasobami wodnymi. W związku z tym nie należy zezwalać na odszkodowanie z tytułu suszy w państwach członkowskich, które nie wdrożyły w pełni art. 9 dyrektywy 2000/60/WE⁽³¹⁾ w odniesieniu do rolnictwa, oraz nie zapewniają zwrotu wszystkich kosztów usług wodnych świadczonych dla rolnictwa;
- g) tak samo jak w przeszłości, odszkodowanie z tytułu złych warunków atmosferycznych należy ograniczyć do producentów surowców (rolników). W przypadku przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych, niebezpieczeństwo wystąpienia złych warunków atmosferycznych należy uznać za zwykłe ryzyko handlowe. Jeżeli przedsiębiorstwa takie borykają się z problemami gospodarczymi w wyniku złych warunków atmosferycznych, można im udzielić wsparcia w ramach pomocy na ratowanie i restrukturyzację;
- h) sprzecznie ze stosowaną praktyką, oraz w celu ułatwienia szybkich procedur zarządzania w sytuacjach kryzysowych, Komisja powinna zatwierdzać programy pomocy z pominięciem wymogu uprzedniego zaprezentowania danych dotyczących szkód; państwa członkowskie powinny jednak być zobligowane do przedłożenia odpowiedniej dokumentacji w formie rocznych sprawozdań dotyczących niekorzystnego zjawiska atmosferycznego.

V.B.3.2. Polityka

- (126) Komisja uzna pomoc z tytułu strat poniesionych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych za zgodną z art.

87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki ustanowione w [art. 11 przyszłego rozporządzenia o wyłączeniach].

- (127) Aby umożliwić Komisji ocenę takich programów pomocy, zgłoszenia środków pomocy z tytułu odszkodowania za szkody spowodowane niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi powinny zawierać dodatkowo odpowiednie informacje meteorologiczne. Informacje takie można dostarczyć ex post, w formie rocznych sprawozdań, zgodnie z wymogami ostatniego zdania [art. 20 ust. 3 przyszłego rozporządzenia o wyłączeniach].
- (128) Komisja uzna alternatywne metody kalkulacji zwykłej produkcji, w tym regionalne wartości referencyjne, pod warunkiem, że będzie przekonana, iż są one reprezentatywne i nie zostały ustalone na podstawie rażąco zawyżonych wyników produkcji. Jeżeli niekorzystne warunki pogodowe dotknęły duży obszar powodując taki sam skutek, wypłaty pomocy mogą być obliczane na podstawie średnich strat, pod warunkiem, że są one reprezentatywne i nie powodują nadwyżki rekompensaty w przypadku jakiegokolwiek beneficjenta.
- (129) Pomoc w ramach niniejszego podrozdziału można wypłacać wyłącznie rolnikom lub alternatywnie organizacjom producentów, do których rolnik należy, i w żadnym wypadku nie może ona przekraczać rzeczywistej straty poniesionej przez rolnika.
- (130) W odniesieniu do strat poniesionych po dniu 1 stycznia 2010 r., Komisja odstąpi od warunku ustanowionego w [art. 11 ust. 8 przyszłego rozporządzenia o wyłączeniach] tylko w przypadku, gdy państwo członkowskie będzie w stanie w przekonujący sposób wykazać, że mimo podjęcia wszystkich racjonalnych możliwych wysiłków, wykupienie ubezpieczenia pokrywającego statystycznie najczęściej występujące zagrożenia klimatyczne w danym państwie członkowskim lub regionie nie było możliwe w czasie wystąpienia szkody.

V.B.4. Pomoc na zwalczanie chorób zwierząt i roślin

- (131) Niniejszy podrozdział stosuje się wyłącznie do wsparcia przyznawanego producentom surowców (rolnikom). Jednak w związku z przeprowadzaną na dużą skalę oceną i ponowną analizą polityki UE dotyczącej odszkodowań z tytułu chorób zwierząt, niezwłocznie po zakończeniu tej oceny konieczna będzie weryfikacja odpowiedniego podrozdziału.

V.B.4.1. Analiza

- (132) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:
 - a) w rozumieniu Traktatu można uznać za klęskę żywiołową, czy zdarzenie nadzwyczajne przypadku, gdy rolnik traci żywy inwentarz wskutek choroby zwierząt, lub gdy jego uprawy atakuje choroba roślin. W takich sytuacjach Komisja może zezwolić na odszkodowanie za poniesione straty wyłącznie na podstawie art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, który stanowi, że pomoc przeznaczoną na ułatwienie rozwoju

⁽³¹⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, str. 1.

niektórych działań gospodarczych można uznać za zgodną ze wspólnym rynkiem, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem;

- b) zgodnie z powyższymi zasadami, Komisja stoi na stanowisku, że wypłatę pomocy rolnikom w celu zrekompensowania im strat poniesionych wskutek chorób zwierząt lub roślin można uznać wyłącznie w przypadku, gdy jest ona realizowana w ramach odpowiedniego programu na poziomie wspólnotowym, krajowym albo regionalnym, ukierunkowanego na zapobieganie, kontrolę bądź zwalczanie danej choroby. Pomoc, która wyłącznie rekompensuje rolnikom poniesione straty, bez podejmowania wysiłków na rzecz rozwiązania problemu u źródła, musi być uznana wyłącznie za pomoc z tytułu prowadzenia działalności, niezgodną ze wspólnym rynkiem. W związku z tym Komisja będzie wymagała, aby istniały przepisy wspólnotowe lub krajowe, ustanowione prawem, w drodze regulacji lub działań administracyjnych, zobowiązujące właściwe organy krajowe do rozwiązania problemu danej choroby przez podjęcie działań ukierunkowanych na jej zwalczanie, zwłaszcza przez wprowadzenie obowiązkowych procedur uprawniających do odszkodowania, lub przez utworzenie systemu ostrzegania, połączonego w stosownych przypadkach z pomocą, w celu zachęcenia indywidualnych osób do dobrowolnego udziału w działaniach zapobiegawczych⁽³²⁾. Skutkiem tego, środkami pomocy można objąć wyłącznie choroby pozostające w sferze zainteresowania władz publicznych, a nie działania, za które ponoszą odpowiedzialność sami rolnicy;
- c) środki pomocy powinny być ukierunkowane na:
- zapobieganie: w tym przypadku działania obejmują sprawdzanie lub analizę, wytypowanie szkodników mogących przenosić chorobę, ochronne szczepienia zwierząt lub leczenie roślin uprawnych oraz interwencyjny ubój zwierząt gospodarskich lub niszczenie upraw lub
 - rekompensatę: w przypadku, gdy na polecenie lub zgodnie z zaleceniem władz publicznych dokonuje się uboju zwierząt gospodarskich dotkniętych chorobą lub niszczy się uprawy lub gdy zwierzęta i uprawy giną w wyniku szczepień albo innych środków zalecanych lub nakazanych przez właściwe władze, lub
 - efekt łączony: w przypadku, gdy system pomocy z tytułu odszkodowania za straty spowodowane chorobą uwarunkowany jest wdrożeniem przez odbiorcę odszkodowania odpowiednich dalszych środków zapobiegawczych, ustanowionych przez władze publiczne;
- d) w celu poprawy zarządzania ryzykiem należy również zastanowić się, czy zachowanie rolnika (np. wybór

metody produkcji) miało wpływ na zwiększenie ryzyka choroby;

- e) tak samo jak w przeszłości, odszkodowanie z tytułu chorób zwierząt i roślin należy ograniczyć do poziomu produkcji podstawowej (rolników). Wpływ takich chorób na działalność przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych należy uznać za zwykłe ryzyko handlowe. Jeżeli przedsiębiorstwa takie borykają się z problemami gospodarczymi w wyniku chorób zwierząt lub roślin, można im udzielić wsparcia w ramach pomocy na ratowanie i restrukturyzację. Dodatkowy instrument wsparcia zapewniło włączenie przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych do rozporządzenia *de minimis*, obejmującego przedsiębiorstwa prowadzące działalność nierolniczą, co otworzyło przed tymi przedsiębiorstwami możliwość otrzymania wsparcia w wysokości do [200 000 EUR na przedsiębiorstwo i na trzy lata obrachunkowe];
- f) w zakresie dotyczącym pomocy na testy na TSE (pasażowalne encefalopatie gąbczaste) uwzględniono następujące okoliczności:
- celem testów jest uniknięcie rozprzestrzeniania się TSE, choroby wywołującej szczególny niepokój z punktu widzenia ochrony zdrowia ludzi;
 - różne poziomy przyznawanej pomocy stwarzają ryzyko zakłóceń konkurencji, przynajmniej w zakresie dotyczącym bydła rzeźnego. Jednak większość państw członkowskich przyznaje obecnie pomoc państwa. Ceny za testy na TSE w poszczególnych państwach członkowskich są nadal zróżnicowane. Aby uniknąć ryzyka zakłóceń konkurencji, którego źródłem może być pomoc przyznawana na wykonanie testów na TSE u bydła poddanego ubojowi z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi, oraz w celu zachęcenia do badań naukowych ukierunkowanych na opracowanie niedrogich testów, pomoc należy ograniczyć do 40 EUR, czyli do kwoty, która w przybliżeniu stanowi obecnie najlepszą dostępną cenę we Wspólnocie;
 - istnieje obawa, że obarczanie rolników kosztami testów wykonywanych u padłych zwierząt gospodarskich doprowadzi do sytuacji, w której niektórzy z nich będą unikalni kontroli, rozdysponowując tusze w sposób nielegalny, co zmniejszy wiarygodność danych statystycznych i stworzy zagrożenie dla zdrowia;
 - w zakresie dotyczącym zwierząt o niskiej wartości, takich jak owce i kozy, koszt testów na TSE może przewyższać wartość zwierzęcia. Obciążenie właścicieli kosztami testów mogłoby stworzyć ryzyko wprowadzania takich zwierząt do obrotu bez poddawania ich testom, co znowu ograniczyłoby dostępność danych;

⁽³²⁾ W sytuacji, gdy wykazano, że choroba zwierząt lub roślin jest spowodowana niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, wymogi te nie będą miały zastosowania, a Komisja dokona oceny danego środka pomocy zgodnie z podrozdziałem V.B.3.

- (v) w przypadku padłych zwierząt gospodarskich i zwierząt o niskiej wartości, ryzyko zakłóceń konkurencji wynikających z przyznania pomocy wydaje się niższe niż w przypadku bydła rzeźnego;
- g) w zakresie dotyczącym padłych zwierząt gospodarskich uwzględniono następujące okoliczności:
- (i) przypadki padania zwierząt gospodarskich to typowa okoliczność związana z posiadaniem żywych zwierząt, w związku z czym zdarzenia takie to zwykły koszt produkcji;
 - (ii) zasada „zanieczyszczający płaci”⁽³³⁾ przede wszystkim obarcza podstawowych producentów obowiązkiem należytego usunięcia padłych zwierząt gospodarskich oraz zobowiązuje ich do pokrycia kosztów takiego działania;
 - (iii) przyznawanie pomocy na usuwanie odpadów może być sprzeczne z zasadą stosowaną w rolnictwie, według której pomoc można przyznawać wyłącznie na działania wykraczające poza zakres dobrej praktyki rolnej. Prawodawstwo wspólnotowe, stanowiące część dobrej praktyki rolnej, wymaga prawidłowego usuwania tusz;
 - (iv) koszty usunięcia padłych zwierząt gospodarskich mogą być wysokie, zwłaszcza gdy tusze ciężkich zwierząt, takich jak bydło czy konie, trzeba usunąć z odległych miejsc;
 - (v) trudno jest kontrolować, co rolnicy robią z tuszami. Istnieje ryzyko, że tusze są poddawane działaniom nielegalnym, stwarzającym zagrożenie dla zdrowia;
 - (vi) w przypadku, gdy tusze muszą zostać poddane testom, ich niekontrolowane rozdysponowanie w celu uniknięcia kosztów testów mogłoby sprawiać dodatkowy kłopot, gdyż dokładne testy na zwierzętach dostarczają rzetelnych danych statystycznych dotyczących TSE;
 - (vii) ryzyko zakłóceń konkurencji wskutek pomocy państwa przyznawanej na usunięcie padłych zwierząt gospodarskich uznawane jest za stosunkowo niskie;(viii)
 - (viii) pomoc państwa z tytułu padłych zwierząt powinna być przyznawana wyłącznie rolnikom, a nie innym podmiotom takim jak na przykład ubojnie, które łatwiej jest skontrolować pod kątem prawidłowego usuwania tusz padłych zwierząt;
 - (ix) w przypadku uboju selektywnego z powodu choroby zwierząt, dokonywanego w wyniku zarządzenia władz, odszkodowanie dla rolnika powinno nadal podlegać analizie i zezwoleniu, na podstawie ogólnych reguł przyznawania odszkodowań za chorobę zwierząt określonych w podrozdziale V. B.4. W odniesieniu do TSE art. 13 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii⁽³⁴⁾ stanowi, że „właścicielom niezwłocznie rekompensuje się stratę zwierząt, które zostały zabite lub produktów pochodzenia zwierzęcego zniszczonych zgodnie z art. 12 ust. 2 oraz ust. 1 lit. a) i c) niniejszego artykułu”;
- h) w zakresie dotyczącym odpadów rzeźniczych uwzględniono następujące okoliczności:
- (i) odpady rzeźnicze to odpady powstające w ubojniach, zakładach rozbioru lub sklepach mięsnych, w tym w szczególności produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego kategorii 1, 2 i 3 według rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi⁽³⁵⁾.
 - (ii) usuwanie i niszczenie odpadów rzeźniczych to podstawowy czynnik kosztów ubojni i zakładów rozbioru (oraz ich klientów, jeżeli również są obciążani za te czynności);
 - (iii) zasada „zanieczyszczający płaci” przede wszystkim obarcza producentów odpadów obowiązkiem ich należytego usunięcia oraz zobowiązuje ich do pokrycia kosztów takiego działania;
 - (iv) przyznanie pomocy państwa z tego tytułu może skutkować poważnym zakłóceniem konkurencji;
 - (v) kontrola z zasady jest przeprowadzana w celu upewnienia się, czy odpady rzeźnicze są usuwane w prawidłowy sposób;
 - (vi) większość państw członkowskich zgodnie uznała, że koszty usuwania odpadów rzeźniczych powinny ponosić podmioty gospodarcze, które za te ubojnie odpowiadają;
 - (vii) w związku z tym, wskazane by było wyraźnie wykluczyć pomoc państwa z tytułu kosztów usuwania odpadów rzeźniczych lub innych kosztów operacyjnych ubojni. Pomoc państwa z tytułu inwestycji związanych z usuwaniem odpadów rzeźniczych będzie podlegała analizie na podstawie odpowiednich reguł mających zastosowanie do pomocy inwestycyjnej;
 - (viii) odpady rzeźnicze to odpady powstające w ubojniach, zakładach rozbioru lub sklepach mięsnych, w tym w szczególności produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego kategorii 1, 2 i 3 według rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi⁽³⁶⁾.

⁽³³⁾ Artykuł 174 ust. 2 Traktatu. W odniesieniu do pomocy państwa, patrz w szczególności sekcja 5 „Wytucznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym” oraz „Wytuczne Wspólnoty w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska” (Dz.U. C 37 z 3.2.2001, str. 3).

⁽³⁴⁾ Dz.U. L 147 z 31.5.2001, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1041/2006 (Dz.U. L 187 z 8.7.2006, str. 10).

⁽³⁵⁾ Dz.U. L 273 z 10.10.2002, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 208/2006 (Dz.U. L 36 z 8.2.2006, str. 25).

⁽³⁶⁾ Dz.U. L 273 z 10.10.2002, str. 1.

V.B.4.2. Przyszła polityka

- (133) Komisja uzna pomoc państwa na zwalczanie chorób zwierząt i roślin za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki ustanowione w [art. 10 przyszłego rozporządzenia o wyłączeniach].
- (134) Komisja uzna pomoc państwa w odniesieniu do testów na TSE oraz padłych zwierząt gospodarskich za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki ustanowione w [art. 16 przyszłego rozporządzenia o wyłączeniach].
- (135) W zakresie dotyczącym padłych zwierząt gospodarskich i odpadów rzeźniczych, Komisja nie zatwierdzi pomocy państwa z tytułu:
- padłych zwierząt gospodarskich, przyznawanej podmiotom gospodarczym zajmującym się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu;
 - kosztów usuwania odpadów rzeźniczych, powstałych po wejściu w życie niniejszych wytycznych.
- (136) W przypadku, gdy pomoc jest przewidziana w ramach wspólnotowych i/lub krajowych i/lub regionalnych systemów pomocy, Komisja zażąda przedstawienia dowodów potwierdzających brak możliwości wypłaty nadmiernej kwoty odszkodowania wskutek kumulacji różnych systemów. W razie zatwierdzenia pomocy wspólnotowej, należy podać datę i odniesienie do odpowiedniej decyzji Komisji.
- (137) Komisja zatwierdzi omawianą pomoc państwa wyłącznie dla rolników.

V.B.5. Pomoc z tytułu opłat składek ubezpieczeniowych

- (138) Niniejszy podrozdział stosuje się wyłącznie do producentów podstawowych (rolników).

V.B.5.1. Analiza

- (139) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:
- ubezpieczenie to często najbardziej pomocne narzędzie dobrego zarządzania ryzykiem i w sytuacjach kryzysowych. Mając to na uwadze oraz uwzględniając ograniczone możliwości finansowe rolników Komisja zajmuje przychylny stanowisko wobec pomocy państwa z tytułu ubezpieczeń w odniesieniu do podstawowej produkcji (rolników);
 - duże przedsiębiorstwa oraz przedsiębiorstwa zajmujące się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych powinny być w stanie samodzielnie pokryć koszty ubezpieczenia. Nie należy zatwierdzać pomocy państwa z tytułu opłat składek ubezpieczeniowych dla takich przedsiębiorstw;
 - doświadczenie pokazało, że nie ma konieczności łączenia obowiązku ubezpieczenia się na wypadek chorób zwierząt lub roślin z ubezpieczeniem od

katastrof i związanych z nimi zdarzeń. Państwom członkowskim należy dać możliwość oferowania wsparcia również w odniesieniu do samych chorób zwierząt i roślin. Należy jednak zachować zróżnicowanie w kategoriach maksymalnej intensywności pomocy, na podstawie zagrożeń nią objętych.

V.B.5.2. Polityka

- (140) Komisja uzna pomoc z tytułu opłat składek ubezpieczeniowych za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki ustanowione w [art. 12 przyszłego rozporządzenia o wyłączeniach].
- (141) Za każdym razem Komisja dokona indywidualnej analizy innych środków pomocy związanych z ubezpieczeniem na wypadek klęsk żywiołowych lub zdarzeń nadzwyczajnych, zwłaszcza analizy systemów reasekuracji i innych środków pomocy ukierunkowanych na wsparcie producentów w strefach o wysokim stopniu ryzyka.
- (142) Komisja nie zatwierdzi pomocy państwa z tytułu opłat składek ubezpieczeniowych dla dużych przedsiębiorstw oraz dla przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych.

V.C. Pomoc z tytułu zamknięcia zdolności produkcyjnej, przetwórczej i handlowej

V.C.1. Analiza

- (143) Komisja jest przychylna systemom pomocy z tytułu zamknięcia zdolności produkcyjnej w sektorze rolnym pod warunkiem, że są one zgodne z ustaleniami Wspólnoty dotyczącymi ograniczenia zdolności produkcyjnych oraz z zastrzeżeniem spełnienia określonych warunków, czyli:
- przyznanie pomocy musi leżeć w ogólnym interesie danego sektora,
 - konieczne jest współdziałanie ze strony podmiotu korzystającego z pomocy,
 - musi być wykluczona możliwość przyznania pomocy na ratowanie i restrukturyzację,
 - rekompensata za utratę kapitału i przyszłych dochodów nie może przekraczać samej straty.

V.C.2. Polityka

- (144) Komisja uzna pomoc na zamknięcie zdolności produkcyjnych za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie poniższe warunki:
- konieczne należy wykazać, że pomoc leży w interesie całego sektora. Aby udowodnić, że warunek ten jest spełniony wystarczy wykazać, iż nie występuje nadmiar zdolności produkcyjnych i oczywiste powiązanie przyczyn ograniczenia zdolności produkcyjnej spełniającej wszystkie obowiązujące normy, która w innej

- sytuacji byłaby kontynuowana, ze zdrowiem zwierząt lub ludzi, warunkami sanitarnymi albo dbałością o środowisko, tak jak w przypadku ograniczenia zbyt dużego поголівья zwierząt gospodarskich;
- b) w innych przypadkach pomoc na zamknięcie zdolności produkcyjnych można przyznawać wyłącznie w sektorach, w których wyraźnie występuje nadmiar zdolności produkcyjnych na poziomie krajowym lub regionalnym. W takich sytuacjach można się spodziewać, że mechanizmy rynkowe doprowadzą do koniecznych zmian strukturalnych. Dlatego też pomoc na ograniczenie zdolności produkcyjnych można uznać, jeżeli wchodzi ona w zakres programu restrukturyzacji sektora, o określonych celach i harmonogramie. Komisja nie uzna programów pomocy o nieograniczonym czasie trwania, gdyż doświadczenie pokazuje, że mogą one skutkować zwłoką we wdrożeniu koniecznych zmian;
- c) aby zapewnić szybkie efekty dla rynku czas trwania systemów ukierunkowanych na ograniczenie zbyt dużej zdolności produkcyjnej w zestawieniu z potrzebami rynku powinien być z zasady ograniczony do maksymalnie sześciu miesięcy na zbieranie wniosków o uczestnictwo oraz do kolejnych 12 miesięcy na faktyczne zamknięcie działalności;
- d) Komisja zastrzega sobie prawo do obwarowania zezwolenia na pomoc warunkami;
- e) nie można wypłacać pomocy, która koliduje z mechanizmami wspólnej organizacji rynków. Systemy pomocy stosowane w stosunku do sektorów, w których obowiązują limity produkcji lub kwoty będą poddawane ocenie indywidualnie;
- f) podmiot korzystający z pomocy musi w wystarczającym stopniu współdziałać. Współdziałanie takie będzie zazwyczaj obejmowało podjęcie ostatecznej i nieodwołalnej decyzji o przeznaczeniu miejsca produkcji do rozbiórki lub o ostatecznym zamknięciu zdolności produkcyjnych. Będzie się to wiązało z całkowitym zamknięciem zdolności produkcyjnych przez dane przedsiębiorstwo lub – w przypadku przedsiębiorstwa prowadzącego więcej niż jedno miejsce produkcji – z zamknięciem określonej lokalizacji. Beneficjent zobowiązany jest złożyć prawnie wiążące zobowiązanie do ostatecznego i nieodwołalnego zamknięcia oraz do niepodejmowania takiej samej działalności w innym miejscu. Zobowiązania takie muszą być wiążące również dla przyszłego nabywcy danego obiektu;
- g) do systemów zamknięcia zdolności uprawnieni są wyłącznie rolnicy, którzy faktycznie zajmowali się produkcją, oraz zdolności produkcyjne, które pozostały nieustannie w użyciu przez okres pięciu lat poprzedzających zamknięcie. Współdziałanie ze strony beneficjenta nie ma miejsca w sytuacji, gdy zdolność produkcyjna została ostatecznie zamknięta lub okazuje się, że zamknięcie takie jest nieuniknione, zatem i pomoc nie może zostać wypłacona;
- h) w celu uniknięcia erozji i innych ujemnych skutków dla środowiska, obszary rolne lub sady wycofane z produkcji trzeba z zasady poddawać zalesieniu w sposób dający wystarczającą gwarancję uniknięcia negatywnego wpływu na środowisko. Alternatywnie obszary rolne lub sady można ponownie wykorzystywać do celów produkcyjnych, jeśli do czasu gruntów niewykorzystywanych do celów produkcyjnych muszą być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska, stosownie do art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1782/2003 oraz zgodnie z przyjętymi właściwymi przepisami wykonawczymi. Zamknięcie instalacji objętych dyrektywą Rady 96/61/EWG z dnia 24 września 1996 r. dotyczącą zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli⁽³⁷⁾ przeprowadza się zgodnie z wymogami art. 3 wspomnianej dyrektywy, według której podjęte zostały konieczne działania w celu uniknięcia wszelkiego ryzyka zanieczyszczenia oraz w celu przywrócenia danego miejsca do satysfakcjonującego stanu;
- i) dla zapewnienia maksymalnego wpływu udostępnionego wsparcia publicznego na zdolności produkcyjne, państwo członkowskie gwarantuje, że kwalifikują się do niego wyłącznie przedsiębiorstwa spełniające obowiązkowe minimalne normy oraz że wykluczone zostaną przedsiębiorstwa niespełniające tych norm, które i tak musiałyby wstrzymać produkcję;
- j) koniecznie należy wykluczyć możliwość wypłacania pomocy na ratowanie i restrukturyzację zagrożonych przedsiębiorstw. Dlatego też jeżeli beneficjent pomocy znajduje się w trudnej sytuacji finansowej, pomoc będzie poddawana ocenie zgodnie z wytycznymi Wspólnoty dotyczącymi pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw;
- k) program powinien być dostępny na takich samych warunkach dla wszystkich podmiotów gospodarczych z danego sektora. W celu zapewnienia maksymalnych efektów, państwo członkowskie powinno stosować przejrzysty system zaproszeń do wyrażenia zainteresowania udziałem, skierowanych do wiadomości ogółu i zachęcających do udziału wszystkich zainteresowanych producentów. Jednocześnie organizacją programu należy zarządzać w taki sposób, aby nie zmuszać zainteresowanych przedsiębiorstw do zawierania antykonkurencyjnych umów, czy stosowania uzgodnionych praktyk oraz aby nie ułatwiać im takiego postępowania;
- l) pomoc powinna być ściśle ograniczona do kwoty stanowiącej rekompensatę za utratę wartości aktywów – skalkulowanej według aktualnej ceny rynkowej aktywów – oraz płatności motywacyjnej, która nie może przekraczać 20 % wartości aktywów. Można również przyznać rekompensatę za koszty poniesione w związku z likwidacją zdolności produkcyjnej oraz za

⁽³⁷⁾ Dz.U. L 257 z 10.10.1996, str. 26. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 33 z 4.2.2006, str. 1).

koszty zalesienia. Pomoc można również wypłacić w celu zrehabilitowania obowiązkowych kosztów socjalnych, poniesionych wskutek wdrożenia programu;

- m) zważywszy że omawiane środki produkcji są ukierunkowane na restrukturyzację danego sektora, z korzyścią dla podmiotów gospodarczych kontynuujących działalność w sektorze oraz w celu zmniejszenia potencjalnego ryzyka zakłóceń warunków konkurencji i niebezpieczeństwa wypłaty odszkodowania przewyższającego faktyczne koszty, Komisja stoi na stanowisku, że przynajmniej połowę kosztów pomocy powinien pokrywać dany sektor. Oznacza to, że wkład finansowy sektora musi wynosić przynajmniej 50 % rzeczywistych wydatków publicznych na wprowadzenie systemu. Wymóg ten nie ma zastosowania w przypadku zamknięcia zdolności produkcyjnej z przyczyn wynikających z troski o zdrowie czy środowisko;
- n) państwo członkowskie, które wprowadza program ukierunkowany na zamknięcie zdolności produkcyjnej musi zobowiązać się, że przez pięć lat od zakończenia programu nie przyzna pomocy na utworzenie nowych zdolności produkcyjnych.

V.D. Pomoc na ratowanie i restrukturyzację zagrożonych przedsiębiorstw

- (145) Pomoc na ratowanie i restrukturyzację zagrożonych przedsiębiorstw w sektorze rolnym będzie poddawana ocenie zgodnie z mającymi zastosowanie wytycznymi Wspólnoty dotyczącymi pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw ⁽³⁸⁾.

VI. INNE RODZAJE POMOCY

VI.A. Pomoc w zakresie zatrudnienia

VI.A.1. Analiza

- (146) Pomoc na tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rolnym podlega od 2002 r. rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2204/2002 z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia ⁽³⁹⁾. Przepisy tego rozporządzenia ustanawiają spójne ramy dla tego rodzaju wsparcia. Nie wyklucza się pomocy w zakresie zatrudnienia ograniczonej do sektora rolnego, lecz spełniającej wszystkie pozostałe warunki wspomnianego rozporządzenia. Z uwagi na specyfikę sektora rolnego, zwłaszcza produkcji podstawowej, państwa członkowskie mogą być zainteresowane wprowadzeniem szczególnych systemów pomocy w zakresie zatrudnienia w tym

sektorze. Tak długo, jak pomoc taka jest dostępna dla całego sektora, bez ograniczania wsparcia do niektórych produktów, korzyści płynące z tego rodzaju wsparcia wyjąją się przeważać nad ryzykiem zakłóceń spowodowanych takim podejściem.

VI.A.2. Polityka

- (147) Komisja uzna pomoc państwa w zakresie zatrudnienia w sektorze rolnym za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki ustanowione w art. 1 i 2 oraz w art. 4 – 9 rozporządzenia (WE) nr 2204/2002. Na takich samych warunkach zatwierdza się pomoc ograniczoną do sektora rolnego.

VI.B. Pomoc na badania i rozwój

- (148) Pomoc na badania i rozwój w sektorze rolnym będzie poddawana analizie według kryteriów określonych w mających zastosowanie ramach wspólnotowych dla pomocy państwa na badania i rozwój ⁽⁴⁰⁾, włącznie z możliwością dodatkowego wsparcia na badania w sektorze rolnym.

VI.C. Horyzontalne instrumenty pomocy mające zastosowanie do sektora rolnego

- (149) Dla uzupełnienia należy zaznaczyć, że oprócz opisanych wyżej instrumentów i zasad dotyczących pomocy, do sektora rolnego stosuje się przede wszystkim również następujące regulacje dotyczące określania pomocy i jej zgodności z Traktatem:

- rozporządzenie Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 traktatu WE do pomocy szkoleniowej ⁽⁴¹⁾,
- komunikat Komisji w sprawie pomocy państwa i kapitału podwyższonego ryzyka ⁽⁴²⁾,
- obwieszczenie Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji ⁽⁴³⁾,
- ramy Wspólnoty dla pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych ⁽⁴⁴⁾,
- decyzja Komisji 2005/842/WE z dnia 28 listopada 2005 r. w sprawie stosowania art. 86 ust. 2 traktatu WE do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do zarządzania usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym ⁽⁴⁵⁾,

⁽⁴⁰⁾ Dz.U. C 45 z 17.2.1996, str. 5, w formie następnie zmienionej w odniesieniu do ich zastosowania w sektorze rolnictwa, Dz.U. C 48 z 13.2.1998, str. 2; począwszy od dnia 1.1.2007, mają zostać zastąpione nowymi ramami.

⁽⁴¹⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 20. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1040/2006 (Dz.U. L 187 z 8.7.2006, str. 8)

⁽⁴²⁾ Dz.U. C 235 z 21.8.2001, str. 3.

⁽⁴³⁾ Dz.U. C 71 z 11.3.2000, str. 14.

⁽⁴⁴⁾ Dz.U. C 297 z 29.11.2005, str. 4.

⁽⁴⁵⁾ Dz.U. L 312 z 29.11.2005, str. 67.

⁽³⁸⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, str. 2.

⁽³⁹⁾ Dz.U. L 337 z 13.12.2002, str. 3. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1040/2006 (Dz.U. L 187 z 8.7.2006, str. 8).

- f) dyrektywa Komisji 80/723/EWG z dnia 25 czerwca 1980 r. w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między państwami członkowskimi a przedsiębiorstwami publicznymi ⁽⁴⁶⁾,
- g) komunikat Komisji dotyczący sprzedaży gruntów przez władze publiczne ⁽⁴⁷⁾,
- h) komunikat Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy państwa do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej ⁽⁴⁸⁾,
- i) zastosowanie art. 92 i 93 [obecnie 87 i 88] Traktatu do gospodarstw należących do władz publicznych ⁽⁴⁹⁾.

(150) W przypadku weryfikacji któregośkolwiek z tych instrumentów, Komisja zamierza kontynuować swoją politykę uwzględniania rolnictwa, o ile nie wystąpią przekonujące powody do szczególnego traktowania sektora rolnego.

(151) W zakresie dotyczącym stosowania art. 86 ust. 2 Traktatu należy zaznaczyć, że Komisja podtrzymała swoje stanowisko, iż przedsiębiorstw zajmujących się wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych objętych zakresem załącznika I do Traktatu oraz objętych wspólną organizacją rynku nie można uznać za przedsiębiorstwa zobowiązane do zarządzania usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym w rozumieniu art. 86 ust. 2 Traktatu ⁽⁵⁰⁾.

VI.D. Pomoc na reklamę produktów rolnych

VI.D.1. Analiza

(152) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:

- a) „reklama” w znaczeniu niniejszego podrozdziału oznacza działanie ukierunkowane na zachęcenie podmiotów gospodarczych lub konsumentów do zakupu określonego produktu. Obejmuje ona wszystkie materiały rozprowadzane w tym samym celu bezpośrednio wśród konsumentów, w tym działalność reklamową skierowaną do konsumentów w punkcie sprzedaży;
- b) z drugiej strony, za reklamę nie uważa się działalności promocyjnej polegającej na rozpowszechnianiu wiedzy naukowej wśród ogółu społeczeństwa, organizowaniu targów i wystaw, uczestnictwie w tych imprezach i podobnych wydarzeniach służących nawiązaniu stosunków społecznych, łącznie z badaniami i analizą rynku; Jeżeli wydatki kwalifikujące się do wsparcia wymienia się w innym miejscu niniejszych

wytycznych, a szczególnie w podrozdziale IV K, do pomocy państwa stosuje się zasady zawarte w odpowiednim podrozdziale; w tym kontekście działalność dotycząca organizacji oraz uczesnictwa w forach w celu podzielenia się wiedzą pomiędzy przedsiębiorcami i konkurentami, targi i wystawy, rozpowszechnianie wiedzy naukowej i udokumentowane informacje dotyczące systemów jakości nie są uważane za reklamę, lecz za wsparcie techniczne;

c) nie uważa się za reklamę informacji ogólnych dotyczących zalet produktu spożywczego (np. owoców), nie mających na celu zachęcenia konsumentów do zakupu produktu, ponieważ producenci nie odnoszą z tego bezpośrednich korzyści;

d) zwykle producenci i handlowcy musieliby sami ponosić koszty reklamy, jako części ich normalnej działalności gospodarczej; zatem jeżeli pomoc przyznana na reklamę produktów rolnych nie powinna być uważana za pomoc operacyjną, lecz za zgodną ze wspólnym rynkiem na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, nie powinna zakłócać handlu w stopniu sprzecznym ze wspólnym rynkiem oraz powinna ułatwiać rozwój niektórych działalności gospodarczych lub niektórych obszarów gospodarczych;

e) w średnio- i długoterminowej perspektywie konsumenci cenią produkty o niezmiennie wysokiej jakości; reklama systemów kontroli jakości w celu osiągnięcia wysokiej jakości sprzyja zwiększaniu zaufania konsumenta odnośnie do wspólnotowej produkcji rolnej, zwiększa dochody gospodarstw i w ten sposób promuje rozwój całego sektora; Ponadto produkty jakościowe mają cechy szczególne, których nie posiadają inne podobne produkty; Reklamowanie tych cech pozwoli na uniknięcie wprowadzenia konsumenta w błąd oraz sprzyja przyczynianiu się do rozwoju sektora; w związku z tym zamiast udzielać wsparcia na podstawie zbioru pozytywnych kryteriów, tak jak w przeszłości, należy skierować je na kampanie reklamowe na rzecz produktów jakościowych, określonych jako produkty spełniające kryteria ustanowione zgodnie z art. 32 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005;

f) w odniesieniu do pochodzenia produktu, Komisja udzieliła zezwolenia, na okres kilku lat, na pewnego rodzaju wsparcie na reklamę produktów rolnych; jednak doświadczenie pokazało, że kampanie reklamowe bardzo często idą w kierunku wzmocnienia preferencji konsumentów krajowych w odniesieniu do produktów z tego samego państwa członkowskiego, co

⁽⁴⁶⁾ Dz.U. L 195 z 29.7.1980, str. 35. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/81/WE (Dz.U. L 312 z 29.11.2005, str. 47).

⁽⁴⁷⁾ Dz.U. C 209 z 10.7.1997, str. 3.

⁽⁴⁸⁾ Dz.U. C 384 z 10.12.1998, str. 3.

⁽⁴⁹⁾ Biuletyn WE 9-1984.

⁽⁵⁰⁾ Decyzja Komisji 2000/628/WE z dnia 11 kwietnia 2000 r. w sprawie pomocy przyznanej przez Włochy CentraleLatte di Roma (Dz. U. L 265 z 19.10.2000, str. 26 ust. 113-115).

powoduje, że przeznaczona na nie pomoc jest niezgodna z Traktatem;

- g) jednak jeżeli produkt rolny lub inny produkt lub środek spożywczy mają cechy szczególne wynikające z pochodzenia geograficznego, producenci produktu, czy środka spożywczego mają możliwość złożenia wniosku o rejestrację na poziomie Wspólnoty, za pośrednictwem właściwych organów danego państwa członkowskiego, chronionej nazwy pochodzenia (PDO) lub chronionego oznaczenia geograficznego (PGI) zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady nr 510/2006 z dnia 20 marca 2006 r. w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych⁽⁵¹⁾; dokonanie rejestracji oznacza, że Wspólnota uznała bardzo bliskie powiązanie cech szczególnych danego produktu i pochodzenia geograficznego; w takich przypadkach wspólny interes nie stoi na przeszkodzie przyznaniu pomocy na reklamę, która odnosi się do pochodzenia danego produktu, pod warunkiem, że odniesienie do pochodzenia jest identyczne, jak odniesienie zarejestrowane przez Wspólnotę; podobne uwagi mają zastosowanie do innych nazw pochodzenia, chronionych na mocy prawodawstwa wspólnotowego, na przykład do win produkowanych w określonych regionach zgodnie z art. 54-58 rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku wina⁽⁵²⁾;
- h) w ubiegłych latach Komisja zatwierdzała wsparcie publiczne na wprowadzenie nowych znaków jakości. udzielenie wsparcia tego rodzaju mogło być uzasadnione w początkowej fazie wprowadzania nowego znaku; doświadczenie pokazało, że wsparcie związane z reklamowaniem produktów opatrzonych znakami jakości i informacją na temat pochodzenia może być utrzymane zarówno na rynku krajowym, jak i rynkach innych państw członkowskich, pod warunkiem, że informacje na temat pochodzenia umieszczone na etykietach mają charakter dodatkowy, gdyż taki charakter informacji na temat pochodzenia powinien zapobiegać naruszeniom art. 28 Traktatu;
- i) pomoc państwa na reklamę związaną bezpośrednio z produktami jednego lub kilku szczególnych przedsiębiorstw powoduje natychmiastowe ryzyko zakłócenia konkurencji i nie daje żadnej trwałej korzyści dla rozwoju całego sektora; w związku z tym powinna być zakazana (z wyjątkiem przypadku opisanego lit. p));
- j) aby kampanie reklamowe kwalifikowały się do pomocy państwa, muszą być one zgodne z ogólnymi zasadami mającymi zastosowanie do wszystkich działalności reklamowych, prowadzonych we Wspólnocie. W związku z tym kampanie finansowane ze środków

publicznych dotyczące reklamowania środków spożywczych będą musiały być zgodne z przepisami art. 2 dyrektywy Parlamentu i Rady 2000/13/WE z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych⁽⁵³⁾, jak również ze szczegółowymi zasadami etykietowania, ustanowionymi dla różnych produktów (takich jak wino, produkty mleczarskie, jaja i drób);

- k) Dany sektor, jako beneficjent bezpośredni, powinien pokryć co najmniej 50 % kosztów kampanii reklamowych;
- l) jednak jeśli reklamowanie ma charakter ogólny i przynosi korzyści dla całego sektora rolnego, stawka pomocy mogłaby wynosić 100 %.
- m) biorąc pod uwagę skutki reklamowania na szeroką skalę na konkurencję we Wspólnocie, wydaje się konieczne wprowadzenie wymogu uprzedniej notyfikacji Komisji działalności reklamowej, włączając działania objęte istniejącym programem pomocy;
- n) Pomoc państwa na reklamowanie w krajach trzecich zazwyczaj nie powoduje zagrożeń dla funkcjonowania rynku wewnętrznego. Jednak może mieć ona wpływ na konkurencyjność przedsiębiorstw, zwłaszcza w przypadku, gdy reklama taka jest wykorzystywana ze szkodą dla przedsiębiorstw z innych państw członkowskich;
- o) dotychczasowe doświadczenie Komisji w zakresie pomocy państwa na reklamę w krajach trzecich jest niewielkie. Dlatego też trudno jest opracować szczegółowe kryteria oceny tego rodzaju pomocy państwa. Odpowiednim odniesieniem dla oceny pomocy państwa na reklamę w państwach trzecich wydają się jednak ramy regulacyjne ustanowione w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2702/1999 z dnia 14 grudnia 1999 r. w sprawie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących produktów rolnych w państwach trzecich⁽⁵⁴⁾.

VI.D.2. Polityka

(153) Pomoc państwa na kampanie reklamowe we Wspólnocie zostanie uznana za zgodną z Traktatem, jeżeli zostaną spełnione następujące warunki:

- a) kampania reklamowa dotyczy produktów jakościowych określonych jako produkty spełniające kryteria ustanowione zgodnie z art. 32 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, nazw zatwierdzonych we Wspólnocie (chroniona nazwa pochodzenia (PDO), chronione oznaczenie geograficzne (PGI) lub innych nazw

⁽⁵¹⁾ Dz.U. L 93 z 31.3.2006, str. 12.

⁽⁵²⁾ Dz.U. L 179 z 14.7.1999, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2165/2005 (Dz.U. L 345 z 28.12.2005, str. 1).

⁽⁵³⁾ Dz.U. L 109 z 6.5.2000, str. 29. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2003/89/WE (Dz.U. L 308 z 25.11.2007, str. 15).

⁽⁵⁴⁾ Dz.U. L 327 z 21.12.1999, str. 7. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2060/2004 (Dz.U. L 357 z 2.12.2004, str. 3).

pochodzenia, które są chronione na mocy prawodawstwa wspólnotowego) lub krajowych bądź regionalnych znaków jakości;

- b) kampania reklamowa nie jest bezpośrednio poświęcona produktom jednego szczególnego przedsiębiorstwa lub ich większej liczby;
- c) kampania reklamowa jest zgodna z przepisami art. 2 dyrektywy nr 2000/13/WE, jak również, w stosownych przypadkach, z ustanowionymi szczegółowymi zasadami etykietowania (patrz pkt 152 j));

(154) W przypadku gdy kampania reklamowa dotyczy nazw zatwierdzonych we Wspólnocie, można umieścić informacje na temat pochodzenia produktów, pod warunkiem, że informacje te odpowiadają dokładnie informacjom zarejestrowanym przez Wspólnotę.

(155) W przypadku krajowych lub regionalnych znaków jakości informację na temat pochodzenia produktów można podać jako informację dodatkową. W celu oceny, czy informacje na temat pochodzenia umieszczone na etykiecie mają rzeczywiście dodatkowy charakter, Komisja rozważy ogólne znaczenie tekstu i/lub symbolu, w tym ilustracje i ogólny wygląd etykiety w odniesieniu do pochodzenia oraz znaczenie tekstu i/lub symbolu w odniesieniu do właściwego przedmiotu etykiety, tzn. tej części, która nie koncentruje się na pochodzeniu.

(156) Stawka pomocy bezpośredniej nie przekracza 50 %. Jeśli wkład sektora, w jakiegokolwiek formie, pokrywa co najmniej 50 % kosztów, intensywność pomocy może wzrosnąć do 100 %.

(157) Ponadto pomoc państwa o stawce 100 %, która jest przeznaczona na reklamę, zostanie uznana za zgodną, jeśli ma ona ogólny charakter i przynosi korzyści dla wszystkich producentów danego rodzaju produktów. No mention may be made of product origin in such advertising. Działalność reklamowa może być prowadzona przez grupy producentów lub inne organizacje, bez względu na ich rozmiar.

(158) Działania reklamowe, na które przeznaczony jest roczny budżet w wysokości 5 mln EUR wymagają zgłoszenia indywidualnego.

(159) Komisja dokona analizy pomocy państwa na reklamę w państwach trzecich i uzna ją za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli jest ona zgodna z zasadami ustanowionymi w rozporządzeniu (WE) nr 2702/1999. Komisja jednak nie uzna za zgodną pomocy państwa na reklamę w przypadku, gdy:

- a) jest przyznawana określonym przedsiębiorstwom;
- b) zagraża sprzedaży produktów z innych państw członkowskich lub reklama ostro krytykuje te produkty.

VI.E. Pomoc w formie dotowanych krótkoterminowych kredytów

VI.E.1. Analiza

(160) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:

- a) w przeszłości Komisja zatwierdzała pomoc państwa na rzecz krótkoterminowych kredytów⁽⁵⁵⁾. W rzeczywistości koszty takie to zwykle koszty prowadzenia działalności, które powinien ponosić dany sektor tak samo, jak to jest praktykowane w przypadku innych sektorów;
- b) omawiany środek wsparcia przyczynił się również do złożoności przepisów dotyczących pomocy państwa i nie odzwierciedla ogólnego zapotrzebowania na program bardziej uproszczony;
- c) wprowadzenie do sektora rolnego instrumentu *de minimis* skutkuje utworzeniem prostego i zdecentralizowanego systemu, umożliwiającego chętnym państwom członkowskim kontynuację takiego wsparcia dla drobnych rolników;
- d) w związku z tym Komisja nie powinna dłużej zatwierdzać pomocy państwa na krótkoterminowe kredyty.

VI.E.2. Polityka

(161) Komisja nie uzna za zgodną z Traktatem pomocy państwa na krótkoterminowe kredyty.

VI.F. Pomoc związana ze zwolnieniem z podatków na mocy dyrektywy 2003/96/WE

VI.F.1. Analiza

(162) Możliwość przyznawania obniżonych stawek podatku i wyjątków w zakresie opodatkowania rolnego istnieje we wspólnotowym prawodawstwie od 1993 r. Dotychczas nie sformułowano jasnych zasad w odniesieniu do zgodności tych środków z zasadami dotyczącymi pomocy państwa. Obecnie obowiązująca dyrektywa Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej⁽⁵⁶⁾ pozwala państwom członkowskim na złożenie wniosku o zwolnienie z podatku, obniżenie podatku, zróżnicowanie podatkowe i zwroty podatków. Artykuł 26 ust. 2 tej dyrektywy wyraźnie wskazuje na fakt, że „środki, takie jak zwolnienia podatkowe, obniżki podatkowe, zróżnicowanie podatkowe i zwroty podatków w rozumieniu niniejszej dyrektywy mogą stanowić pomoc państwa, o której w tych przypadkach musi zostać powiadomiona Komisja na mocy art. 88 ust. 3 Traktatu”.

⁽⁵⁵⁾ Komisja w sprawie pomocy państwa: subsydiowane krótkoterminowe kredyty dla rolnictwa (*crédits de gestion*), Dz.U. C 44 z 16.2.1996, str. 2.

⁽⁵⁶⁾ Dz.U. L 283 z 31.10.2003, str. 51. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2004/75/WE (Dz.U. L 157 z 30.4.2004, str. 100).

- (163) Wspomniane środki mogą rzeczywiście stanowić pomoc państwa z następujących powodów: środki te mogą być uważane za finansowane z zasobów publicznych, ponieważ wprowadzenie ich pozbawia państwo środków finansowych; jeżeli zostaną zastosowane w szczególnym sektorze gospodarki, środki te zapewniają korzyści niektórym przedsiębiorstwom lub niektórym rodzajom produktów; mogą zakłócać lub grozić zakłóceniem konkurencji we wrażliwym sektorze, takim jak sektor rolny, gdzie przepływy handlowe są bardzo intensywne.
- (164) Należy ustalić zbiór zasad służących ocenie zgodności takich środków z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.
- (165) Artykuł 8 dyrektywy 2003/96/WE stanowi, że do produktów wykorzystywanych jako paliwo silnikowe do celów prowadzenia prac w rolnictwie, ogrodnictwie oraz w leśnictwie obowiązują minimalne poziomy opodatkowania ustalone w załączniku I, tabela B.
- (166) Artykuł 15 ust. 3 dyrektywy 2003/96/WE stanowi, że państwa członkowskie mogą stosować poziom opodatkowania obniżony do zera do produktów energetycznych i energii elektrycznej wykorzystywanej w pracach rolniczych, ogrodniczych oraz w leśnictwie, ale również że na podstawie wniosku Komisji, Rada zbada przed dniem 1 stycznia 2008 r., czy możliwość stosowania poziomu opodatkowania obniżanego do zera powinna zostać uchylona.
- (167) Komisja uwzględniła te przepisy przy opracowywaniu zasad dotyczących pomocy państwa w zakresie produkcji podstawowej w sektorze rolnictwa, zapewniając, że w sektorze tym nie zostanie zastosowane zróżnicowanie podatkowe. Jeśli środek podatkowy przewidziany w art. 8 i art. 15 ust. 3 dyrektywy 2003/96/WE jest w równym stopniu stosowany w całym sektorze, Komisja uznaje, że środek ten może przyczynić się do rozwoju tego sektora. Dotychczas Komisja otrzymała jedynie powiadomienia dotyczące obniżenia opodatkowania w związku z wykorzystaniem paliw silnikowych do celów produkcji podstawowej (które rolnicy powinni poświadczyć fakturami). Z uwagi na specyficzność struktury gospodarstw w Unii Europejskiej (ponad 60 % z nich to gospodarstwa o powierzchni gruntów wykorzystywanych rolniczo wynoszącej poniżej 5 hektarów) Komisja uznaje, że środek ten nie będzie w niepożądany sposób zakłócać konkurencji. Podobnie zwolnienia podatkowe z tytułu wykorzystywania energii i elektryczności do celów podstawowej produkcji rolnej powinny mieć również raczej niewielki zasięg i w ten sposób nie wpływać niekorzystnie na warunki handlowe w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (168) Nie można wykluczyć, że od czasu wejścia w życie dyrektywy 2003/96/WE w związku z produkcją rolną nie była bezprawnie przyznawana pomoc państwa w postaci wyłączeń, obniżek, zróżnicowania, czy refundacji. Jeżeli pomoc ta spełnia odpowiednie wymogi dyrektywy i jeżeli

w rolnictwie nie stosowano żadnego zróżnicowania podatkowego, należy ją uznać za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.

VI.F.2. Polityka

- (169) Zastosowanie minimalnych poziomów opodatkowania, zgodnie z tabelą B w załączniku I do dyrektywy 2003/96/WE, do produktów wykorzystywanych jako paliwa silnikowe do celów podstawowej produkcji rolnej zostanie uznane za zgodne z art. 87 ust.3 lit. c) Traktatu, pod warunkiem, że w rolnictwie nie zostanie wprowadzone zróżnicowanie.
- (170) Zastosowanie poziomu opodatkowania obniżanego do zera do produktów energetycznych i energii elektrycznej wykorzystywanej w ramach podstawowej produkcji, zostanie uznane za zgodne z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatudo dnia 31 grudnia 2007 r. lub innego terminu, określonego przez Radę, pod warunkiem, że w rolnictwie nie zostanie wprowadzone zróżnicowanie. W przypadku zmiany dyrektywy 2003/96/WE obecne przepisy zostaną stosownie poddane przeglądowi.
- (171) Jeżeli Rada uchyli możliwość zastosowania poziomu opodatkowania obniżanego do zera do produktów energetycznych i energii elektrycznej wykorzystywanej w pracach rolniczych, pomoc państwa związana z obniżeniem podatków na mocy dyrektywy 2003/96/WE zostanie uznana za zgodną z art. 87 ust.3 lit. c) Traktatu, jeżeli wspomniane obniżenie spełnia odpowiednie wymogi dyrektywy i jeżeli w rolnictwie nie zostanie wprowadzone zróżnicowanie.
- (172) Pomoc państwa przyznana bezprawnie od czasu wejścia w życie dyrektywy 2003/96/WE zostanie uznana za zgodną z art. 87 ust.3 lit. c) Traktatu, jeżeli spełnia ona odpowiednie wymogi dyrektywy i jeżeli w rolnictwie nie zostanie wprowadzone zróżnicowanie.

VII. POMOC DLA SEKTORA LEŚNEGO

VII.A. Wprowadzenie

- (173) Nie ma szczególnych przepisów wspólnotowych regulujących pomoc państwa dla sektora leśnego (leśnictwo i oparte na nim sektory przemysłu) ⁽⁵⁷⁾. Jednak oprócz pomocy państwa przyznawanej na mocy przepisów wspólnotowych obowiązujących dla wszystkich sektorów, w szczególności Ram wspólnotowych w zakresie badań naukowych i rozwoju ⁽⁵⁸⁾ oraz Wytucznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa dla celów ratowania i restrukturyzacji firm znajdujących się w trudnej sytuacji ⁽⁵⁹⁾, do sektora leśnego stosuje się również niektóre wspólnotowe instrumenty regulujące pomoc państwa przyznawaną z tytułu handlu i produkcji przemysłowej, a mianowicie wytuczne Wspólnoty w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska ⁽⁶⁰⁾. Sektor leśny może także korzys-

⁽⁵⁷⁾ Do celów tych wytucznych dla terminu „leśnictwo” przyjmuje się definicję Eurostatu (produkcja drzew stojących, jak również pozyskiwanie i zbieranie dzikorosnących produktów leśnych, w tym przetworzonych w niewielkim stopniu produktów, takich jak drewno opałowe lub przeznaczone do użytku w przemyśle).

⁽⁵⁸⁾ Dz.U. C 45 z 17.2.1996, str. 5.

⁽⁵⁹⁾ Patrz: przypis 37.

⁽⁶⁰⁾ Patrz: przypis 18.

tać z pomocy przyznawanej w ramach rozporządzenia *de minimis* mającego zastosowanie do działalności przemysłowej oraz na podstawie rozporządzenia (WE) nr 70/2001⁽⁶¹⁾, które nie ma zastosowania do produkcji rolnej. Poza wspomnianymi zasadami i instrumentami, Komisja przyjęła praktykę zatwierdzania pomocy państwa na ochronę, udoskonalanie, rozwój i utrzymanie lasów z racji ekologicznych, ochronnych i rekreacyjnych funkcji lasu. W celu zapewnienia przejrzystości tej praktyki i określenia zakresu jej powiązań z innymi przepisami dotyczącymi pomocy państwa dla sektora lasu, należy określić politykę, którą Komisja będzie stosowała do pomocy państwa w odniesieniu do sektora lasu. Przy formułowaniu tej polityki konieczne należy uwzględnić również pomoc z tytułu środków ukierunkowanych na zrównoważone użytkowanie gruntów leśnych na mocy rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 w celu zapewnienia spójności pomocy państwa i współfinansowanego wsparcia na rzecz leśnictwa.

VII.B. Analiza

(174) W celu określenia swej przyszłej polityki, Komisja uwzględniła przede wszystkim następujące okoliczności:

- a) pomoc państwa dla sektora leśnego można przyznać na mocy przepisów wspólnotowych obowiązujących we wszystkich sektorach bądź w sektorze handlu i przemysłu. Przepisy zawarte w niniejszym rozdziale nie ograniczają możliwości zastosowania tych zasad, jednak należy ograniczyć udzielanie zezwolenia na dodatkowe wsparcie państwa dla leśnictwa ukierunkowanego na ekologiczne, ochronne i rekreacyjne funkcje lasów, zachowując jednocześnie zgodność z pomocą państwa przyznawaną na produkcję rolną i rozwój obszarów wiejskich;
- b) zasady określone w niniejszym rozdziale należy stosować wyłącznie do żywych drzew i ich naturalnego otoczenia w lasach i na innych zalesionych terenach, w tym środki mające na celu utrzymanie oraz zwiększenie ekologicznych i ochronnych funkcji lasów oraz środków na promowanie wykorzystania lasów do celów rekreacyjnych oraz społecznego i kulturalnego wymiaru lasu. Nie należy stosować ich do pomocy państwa na rzecz przemysłu leśnego ani do transportu drewna lub przetwarzania drewna, czy innych zasobów leśnych na produkty albo w celu wytwarzania energii elektrycznej, ponieważ pomoc na działalność tego rodzaju przyznaje się na podstawie innych przepisów wspólnotowych;
- c) Komisja tradycyjnie zatwierdzała pomoc państwa w wysokości do 100 % kosztów kwalifikowanych, przeznaczoną na działania wspierające zachowanie lasu, w tym na sadzenie, wycinkę i oczyszczanie drzew lub na usuwanie ściętych drzew, na środki fitosanitarne i nawożenie gleby. Pomoc taką należy zatwierdzać również w przyszłości, jeżeli państwa członkowskie są w stanie wykazać, że dane środki przyczyniają się do poprawy długotrwałego procesu zalesienia oraz zachowania lub przywrócenia bioróżnorodności i zdrowego ekosystemu leśnego oraz ochronnej funkcji lasów. Taką pomoc należy również zatwierdzić na naprawianie szkód spowodowanych przez burze, ogień, powodzie i podobne zdarzenia. Zgodnie z tą polityką nie można zatwierdzać pomocy na ekonomicznie opłacalną wycinkę lub odnowę drzewostanu po wycięciu lub zakładanie i utrzymanie jakiejkolwiek plantacji, w przypadku której nie zostałyby wykazane środowiskowe lub rekreacyjne korzyści;
- d) powyższą politykę należy również nadal stosować do środków sprzyjających wykorzystaniu lasów do celów rekreacyjnych, łącznie z promowaniem dobrodziejstw związanych z wielofunkcyjnym wykorzystaniem lasów, takich jak infrastruktura dla turystów, drogi leśne i materiały informacyjne dotyczące ogólnie lasów. Warunkiem zatwierdzenia takiej pomocy powinno być bezpłatne udostępnienie lasu i infrastruktury leśnej do celów rekreacyjnych wszystkim użytkownikom oraz zamieszczenie w materiałach informacyjnych wyłączenie ogólnych informacji o lasach, z wyłączeniem wszelkich reklam czy materiałów promujących produkty albo producentów;
- e) w przeszłości Komisja zatwierdzała pomoc na szkolenia dla właścicieli lasów i pracowników leśnych na podstawie wytycznych w sprawie rolnictwa. Z uwagi na fakt, że właściciele lasów są często producentami rolnymi, szkolenia i usługi doradztwa, z jakich korzystają mogą dotyczyć zarówno ich działalności rolnej, jak i leśnej, zatem przepisy mające zastosowanie do pomocy na szkolenia i doradztwo w sektorze rolnym należy stosować również do sektora leśnego. Zasadę tę należy stosować także do pomocy na rzecz stowarzyszeń leśnych, ponieważ Komisja w przeszłości zatwierdzała taką pomoc na podstawie wytycznych dotyczących rolnictwa oraz do pomocy na rzecz projektów pilotażowych i pokazowych dotyczących leśnictwa, jak również z tytułu zakupu gruntów leśnych;
- f) w celu dostosowania przepisów dotyczących pomocy państwa dla sektora leśnego do polityki w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, na podstawie niniejszego rozdziału należy zezwolić na środki pomocy dla leśnictwa spełniające warunki ustanowione w art. 43-49 oraz 48 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005.

VII.C. Polityka dotycząca leśnictwa

(175) W celu przyczynienia się do utrzymania i poprawy stanu lasów oraz wspierania ich ekologicznej, ochronnej i rekreacyjnej funkcji Komisja uzna pomoc państwa na pokrycie do 100 % niższych kosztów kwalifikowanych za zgodną

⁽⁶¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 69/2001 w sprawie zastosowania art. 87 i 88 traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* (Dz.U. L 10 z 13.1.2001); rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33).

z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli państwo członkowskie jest w stanie wykazać, że dane środki bezpośrednio przyczyniają się do zachowania lub przywrócenia ekologicznych, ochronnych i rekreacyjnych funkcji lasów, bioróżnorodności i zdrowego ekosystemu leśnego:

- a) sadzenie, oczyszczanie, trzebieenie i wycinka drzew oraz innej roślinności w lasach, usuwanie leżących drzew, jak również naprawianie szkód w lasach powstałych w wyniku zanieczyszczenia powietrza, szkód spowodowanych przez zwierzęta, burz, pożarów, powodzi i podobnych zdarzeń oraz koszty planowania takich działań, jeżeli głównym celem takich środków jest przyczynianie się do zachowania lub przywrócenia ekosystemu leśnego i bioróżnorodności lub tradycyjnego krajobrazu. Jednak nie można przyznać pomocy na wycinkę, której głównym celem jest ekonomicznie opłacalne pozyskanie drewna lub na odnowę drzewostanu w miejscach, gdzie ścięte drzewa zostały zastąpione takimi samymi drzewami. Można przyznawać pomoc na zalesianie, w tym koszty planowania, w celu zwiększenia pokrywy lasu, poprawy bioróżnorodności, tworzenia terenów zalesionych do celów rekreacyjnych, zwalczania erozji oraz hamowania procesu pustynnienia lub w celu promowania porównywalnej funkcji ochronnej lasu. Pomoc na zwiększenie pokrywy lasu można przyznawać wyłącznie w przypadku wykazania przyczyn środowiskowych, takich jak niewielka istniejąca pokrywa lasu lub tworzenia przyległych obszarów leśnych; nie można przyznawać pomocy na zalesianie gatunkami uprawianymi w krótkim okresie. Obszary leśne stworzone do celów rekreacyjnych muszą być otwarte bezpłatnie do użytku rekreacyjnego. Jeżeli powstanie konieczność ochrony obszarów wrażliwych, można ograniczyć wstęp na te obszary.
 - b) utrzymanie i poprawa jakości gleby w lasach, oraz zapewnienie równomiernego i zdrowego wzrostu drzew. Środki mogą obejmować użyźnianie gleby i inne działania w celu zachowania jej naturalnej równowagi, zmniejszenie nadmiernego zagęszczenia roślinności i zapewnienie wystarczającej retencji wody oraz prawidłowego odwadniania. Pomoc może obejmować koszty planowania takich działań. Środki te nie mogą powodować zmniejszenia bioróżnorodności, wymywania substancji użyźniających, czy niekorzystnie wpływać na naturalne ekosystemy wodne, czy strefy ochronne ujęć wody.
 - c) zapobieganie występowaniu szkodników, szkód wyrządzanych przez szkodniki oraz chorobom drzew, zapobieganie i usuwanie szkód wyrządzonych przez zwierzęta, jak również środki ukierunkowane na zapobieganie pożarom lasów, łącznie z budowaniem i utrzymaniem infrastruktury. Koszty kwalifikowane mogą odnosić się do środków zapobiegawczych i leczenia, w tym przygotowanie gleby do zalesienia, oraz do produktów, narzędzi i materiałów wykorzystywanych w ramach takich działań. Pierwszeństwo przy przyznawaniu pomocy powinny mieć biologiczne i mechaniczne metody zapobiegania i leczenia, chyba że można wykazać, iż metody takie są niewystarczające do zwalczenia danej choroby czy szkodników. Pomoc może być przyznawana w celu zrekompensowania strat w drzewostanie zniszczonym na podstawie decyzji władz w celu zwalczania określonej choroby lub szkodników oraz kosztów związanych z przywróceniem wartości rynkowej drzewostanu zniszczonego przez zwierzęta. Przy obliczaniu wartości rynkowej straty drzewostanu można uwzględnić potencjalny wzrost zniszczonego drzewostanu przed osiągnięciem normalnego wieku wyrębu.
 - d) przywracanie i utrzymanie naturalnych ścieżek, elementów i cech krajobrazu oraz siedlisk przyrodniczych zwierząt, w tym koszty planowania.
 - e) budowanie, modernizacja i utrzymywanie dróg leśnych, infrastruktury dla turystów, łącznie z obiektami dla osób o specjalnych potrzebach, drogowskazami, wieżami obserwacyjnymi i tym podobnymi konstrukcjami, w tym koszty planowania, jeżeli lasy i infrastruktura są udostępniane bezpłatnie do ogólnego użytku dla celów rekreacyjnych. Wstęp na teren lasów oraz infrastruktur może zostać ograniczony, jeżeli zaistnieje konieczność ochrony obszarów wrażliwych lub w celu zapewnienia właściwego i bezpiecznego korzystania z infrastruktur.
 - f) koszty materiałów informacyjnych i imprez, takich jak seminaria, imprezy społeczne, oraz informacji w mediach w formie drukowanej lub elektronicznej, w celu rozpowszechniania ogólnych informacji dotyczących lasów. Działania i materiały objęte pomocą nie mogą zawierać odniesień do nazw produktów lub producentów ani nie mogą służyć promocji produktów krajowych.
 - g) koszty zakupu gruntów leśnych wykorzystywanych lub które mają być wykorzystywane jako obszary ochrony przyrody. W związku z ochroną przyrody, wspomniane grunty leśne muszą być w pełni i stale chronione na mocy zobowiązania ustawowego lub umownego.
- (176) Komisja uzna za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatupomoc państwa na zalesienie gruntów rolnych i nierolnych, wprowadzenie systemów agroleśnictwa na gruntach rolnych, płatności w ramach sieci Natura 2000, płatności z tytułu środowiska leśnego, przywrócenie potencjału leśnego oraz wprowadzenie działań prewencyjnych, jak również inwestycje nieprodukcyjne, jeżeli pomoc ta spełnia warunki ustanowione w art. 43-49 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 oraz nie przekracza maksymalnej intensywności przewidzianej w tych przepisach.

(177) Komisja zatwierdzi pomoc państwa na pokrycie dodatkowych kosztów i utraconych dochodów związanych ze stosowaniem technologii leśnych przyjaznych dla środowiska, wykraczających poza odpowiednie wymogi obowiązkowe, jeżeli właściciele lasów dobrowolnie zobowiązują się do stosowania tych technologii i jeżeli to zobowiązanie spełnia warunki art. 47 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005. Pomoc przekraczającą kwoty ustalone w Załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 uznaje się zasadniczo za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu wyłącznie w przypadku, gdy jest przyznawana dla wykazanych kosztów dodatkowych i/lub utraconych dochodów w wyjątkowych przypadkach przy uwzględnieniu szczególnych warunków, które należy stosownie uzasadnić, na zobowiązania, które prowadzą do dostrzegalnych i pozytywnych skutków dla środowiska.

(178) Komisja uzna pomoc państwa na zakup gruntów leśnych za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, jeżeli intensywność pomocy nie przekracza intensywności ustalonej w [art. 4 rozporządzenia o wyłączeniu grupowym] w odniesieniu do zakupu gruntów rolnych.

(179) Komisja uzna za zgodną z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu pomoc państwa na szkolenia dla właścicieli lasów i pracowników sektora leśnego oraz na usługi doradztwa świadczone przez strony trzecie, w tym na opracowanie planów biznesowych i badań wykonalności, oraz na udział w konkursach, wystawach i targach, jeżeli pomoc ta spełnia warunki ustanowione w [art. 15 przyszłego rozporządzenia o wyłączeniach].

(180) Komisja zatwierdzi pomoc państwa na zakładanie stowarzyszeń leśnych, jeżeli spełnia ona warunki ustanowione w [art. 9 przyszłego rozporządzenia o wyłączeniach].

(181) Komisja zatwierdzi pomoc państwa z tytułu innych form działalności na rzecz popularyzacji nowych technik, takich jak racjonalne projekty pilotażowe na małą skalę, czy projekty pokazowe, jeżeli pomoc ta spełnia warunki określone w pkt 107 niniejszych wytycznych.

(182) Przepisy zawarte w niniejszym rozdziale nie ograniczają możliwości stosowania zasad pomocy państwa, mających zastosowanie do wszystkich sektorów lub sektora handlu i przemysłu, do sektora leśnego.

VIII. KWESTIE PROCEDURALNE

VIII.A. Powiadomienia

(183) Z zastrzeżeniem poniższych punktów, wszystkie nowe programy pomocy oraz wszelka pomoc indywidualna muszą zostać zgłoszone Komisji przed wprowadzeniem ich w życie, zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu oraz z przepisami rozporządzenia (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 88 traktatu WE⁽⁶²⁾. Przepisu tego nie stosuje się do pomocy objętej zakresem jednego z rozporządzeń o wyłączeniu, przyjętych przez Komisję na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 994/98 z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie stosowania art. 92 i 93 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w odniesieniu do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa⁽⁶³⁾.

(184) Zgodnie z art. 89 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 nie wymaga się oddzielnego zgłoszenia na mocy art. 88 ust. 3 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa ukierunkowanej na zapewnienie dodatkowego finansowania rozwoju obszarów wiejskich, na które udzielane jest wsparcie wspólnotowe z zastrzeżeniem, że pomoc taka została zgłoszona i zatwierdzona przez Komisję zgodnie z przepisami rozporządzenia, w ramach programowania określonego w tym rozporządzeniu.

(185) W celu skorzystania z tego wyjątku, dane środki muszą spełniać wszystkie warunki odnoszące się do pomocy państwa, zwłaszcza w zakresie kosztów kwalifikowanych i intensywności pomocy, o których mowa w niniejszych wytycznych. Kwotę pomocy przeznaczoną na każdy z tych środków należy wyraźnie wskazać w planie rozwoju obszarów wiejskich, zgodnie z przepisami rozporządzenia wykonawczego w sprawie rozwoju obszarów wiejskich. Komisja zatwierdza plan uwzględniając wyłącznie środki wskazane w ten sposób. Pomoc państwa przyznawana na inne środki, nawet nieuwzględnione w planie, lub na środki podlegające innym warunkom niż te określone w planie, zgłasza się Komisji oddzielnie, zgodnie z art. 88 ust. 3.

(186) Ponadto zatwierdzenie planu przez Komisję będzie dotyczyło tylko kwoty pomocy określonej przez państwo członkowskie.

(187) Takie same przepisy stosuje się przez analogię do zmian w planach rozwoju obszarów wiejskich.

⁽⁶²⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1. Rozporządzenie zmienione Aktem przystąpienia z 2003 r.

⁽⁶³⁾ Dz.U. L 142 z 14.5.1998, str. 1.

VIII.B. Czas trwania systemów

- (188) Podczas stosowania wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym w latach 2000-2006 Komisja przyjmowała zgłoszenia programów w ramach pomocy państwa o nieograniczonym czasie trwania. Może to jednak powodować brak przejrzystości, zwłaszcza w przypadku, gdy środek pomocy jest niewykorzystywany przez kilka lat. Utrudnia to również Komisji wywiązywanie się z obowiązku regularnego przeglądu wszystkich aktualnych programów.
- (189) W związku z powyższym Komisja będzie w przyszłości zatwierdzała wyłącznie programy o ograniczonym czasie trwania. Czas trwania programów obejmujących pomoc państwa na środki, które mogą również podlegać współfinansowaniu na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 należy ograniczyć do okresu programowania 2007-2013. Czas trwania innych programów nie może przekraczać siedmiu lat.

VIII.C. Sprawozdania roczne

- (190) Artykuł 21 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 stanowi, że państwa członkowskie składają Komisji sprawozdania roczne w sprawie wszystkich istniejących systemów pomocy, w odniesieniu do których nie nałożono żadnych szczegółowych obowiązków sprawozdawczych w decyzji warunkowej. Szczegółowe informacje zawiera rozporządzenie Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 traktatu WE⁽⁶⁴⁾.
- (191) W poszczególnych przypadkach Komisja zastrzega sobie prawo do zażądania dodatkowych informacji dotyczących istniejących systemów pomocy, gdy informacje takie są jej niezbędne do wywiązania się obowiązków na mocy art. 88 ust. 1 Traktatu.
- (192) W przypadku niedostarczenia sprawozdań rocznych zgodnie z niniejszymi wytycznymi Komisja może zastosować procedurę ustanowioną w art. 18 rozporządzenia (WE) nr 659/1999.
- (193) Mając na uwadze roczne sprawozdania składane przez państwa członkowskie, Komisja podejmie stosowne działania w celu zapewnienia większej przejrzystości informacji dotyczących pomocy państwa w sektorze rolnym.

VIII.D. Zastosowanie do nowej pomocy

- (194) Komisja będzie stosowała niniejsze wytyczne do nowej pomocy państwa, w tym do zgłoszeń od państw członkowskich w trakcie rozpatrywania, począwszy od dnia 1 stycznia 2007 r. Powiadomienia oczekujące na rozpatrzenie do dnia 31 grudnia 2006 r. zostaną rozpatrzone zgodnie ze wspólnotowymi wytycznymi

w sprawie pomocy państwa, które miały zastosowanie w odniesieniu do sektora rolnego w terminie dostarczenia powiadomienia w sprawie pomocy. Z wyjątkiem środków, o których mowa w pkt 195, od dnia 1 stycznia 2007 r. Komisja nie będzie stosować następujących tekstów:

- a) Wytyczne Wspólnoty dotyczące pomocy państwa w sektorze rolnym;
- b) Wytyczne Wspólnoty dotyczące pomocy państwa dla reklamy produktów wymienionych w załączniku I do traktatu WE oraz niektórych produktów niewymienionych w tym załączniku⁽⁶⁵⁾;
- c) Wytyczne Wspólnoty dotyczące testów na TSE, padłych zwierząt gospodarskich i odpadów rzeźniczych⁽⁶⁶⁾. Zastąpienie tego tekstu wynika z wprowadzenia lepszych regulacji, gdyż podstawowe przepisy zawarte w tych wytycznych uwzględniono również w niniejszych wytycznych. Jednak w przypadku sprzecznej z prawem pomocy, przyznanej przed wejściem w życie niniejszych wytycznych, Komisja będzie nadal stosowała przepisy dotyczące niezgodnej z prawem pomocy, określone w pkt 43 i kolejnych pkt tych wytycznych;
- d) Komisja w sprawie pomocy państwa: subsydiowane krótkoterminowe kredyty dla rolnictwa (crédits de gestion)⁽⁶⁷⁾.

VIII.E. Istniejące środki pomocy państwa zgodnie z Aktem przystąpienia z 2003 r.

- (195) W celu oceny programów pomocy i pomocy indywidualnej, uznawanych za istniejącą pomoc zgodnie z pkt 4 rozdziału IV załącznika IV do Aktu przystąpienia z 2003 r.⁽⁶⁸⁾, wytyczne Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym mające zastosowanie dnia 31 grudnia 2006 r. będą obowiązywały do dnia 31 grudnia 2007 r., bez uszczerbku dla przepisów pkt 196, pod warunkiem, że pomoc ta zostanie dostosowana do tych wytycznych najpóźniej do dnia 30 kwietnia 2007 r.

VIII.F. Wnioski dotyczące właściwych środków

- (196) Zgodnie z art. 88 ust. 1 Traktatu Komisja przedstawia państwom członkowskim wnioski dotyczące zmian w ich obecnych programach pomocy w celu dostosowania ich do niniejszych wytycznych najpóźniej do dnia 31 grudnia 2007 r., z wyjątkiem istniejących programów pomocy dotyczących inwestycji związanych z przetwórstwem produktów rolnych i ich obrotem które można stosować najdłużej do dnia 31 grudnia 2008 r. oraz inwestycji związanych z zakupem gruntów w gospodarstwach rolnych, które należy dostosować do niniejszych wytycznych do dnia 31 grudnia 2009 r.

⁽⁶⁵⁾ Dz.U. C 252 z 12.9.2001, str. 5.

⁽⁶⁶⁾ Dz.U. C 324 z 24.12.2002, str. 2.

⁽⁶⁷⁾ Patrz: przypis 54.

⁽⁶⁸⁾ Dz.U. L 236 z 23.9.2003, str. 797.

⁽⁶⁴⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1627/2006 (Dz.U. L 302 z 1.11.2006, str. 10).

- (197) Państwa członkowskie wzywa się do pisemnego potwierdzenia przyjęcia niniejszych wniosków w sprawie właściwych środków, najpóźniej do dnia 28 lutego 2007 r.
- (198) Jeżeli w tym terminie państwo członkowskie nie potwierdzi zgody na piśmie, Komisja zastosuje art. 19 ust. 2 rozporządzenia (WE) 659/1999 oraz, w razie potrzeby, zainicjuje postępowanie przewidziane w tym artykule.

VIII.G. Termin wygaśnięcia

- (199) Niniejsze Wytoczne obowiązują do dnia 31 grudnia 2013 r. Przed tym terminem Komisja może wprowadzać do nich zmiany, na podstawie ważnych okoliczności związanych z polityką konkurencji lub z polityką rolną odnoszącą się do zdrowia ludzi i zwierząt, albo w celu uwzględnienia innych obszarów polityki wspólnotowej czy zobowiązań międzynarodowych.